

MEMÒRIA D'ACTIVITATS

CURS 2013-2014

UNIVERSITAT DE BARCELONA

***Departament d'Història i
Institucions Econòmiques***

<http://www.ub.edu/histeco>

DEPARTAMENT D'HISTÒRIA I INSTITUCIONS ECONÒMIQUES

MEMÒRIA D'ACTIVITATS CURS 2013-2014

ÍNDEX

MEMBRES DEL DEPARTAMENT	3
PUBLICACIONS DELS MEMBRES DEL DEPARTAMENT	4
PARTICIPACIÓ EN CONGRESSOS I JORNADES D'ESTUDI	16
PARTICIPACIÓ EN REVISTES.....	36
CURSOS, CONFERÈNCIES I SEMINARIS	40
PREMIS I RECONeixEMENTS	46
DOCÈNCIA IMPARTIDA PELS MEMBRES DEL DEPARTAMENT	47
ESTADES A L'ESTRANGER I PROFESSORS VISITANTS	54
GRUPS I PROJECTES D'INNOVACIÓ DOCENT.....	56
MÀSTER INTERUNIVERSITARI EN HISTÒRIA ECONÒMICA	58
MÀSTERS AMB PARTICIPACIÓ DE PROFESSORS DEL DEPARTAMENT	63
PROGRAMA DE DOCTORAT EN HISTÒRIA ECONÒMICA	65
Programa de Doctorat en Història Econòmica	65
Tesis doctorals llegides al Departament	66
Seminaris de Doctorat i nous projectes de tesi	67
ORGANITZACIÓ DE LA RECERCA	70
Centre d'Estudis Antoni de Capmany.....	70
Xarxa de Referència D'R+D+I en Economia i	
Polítiques Públiques de la Generalitat de Catalunya.....	77
Network of Interdisciplinary Research in Family Firms	80
SEMINARIS DEL DEPARTAMENT.....	83
PUBLICACIONS DEL CENTRE D'ESTUDIS "ANTONI DE CAPMANY".....	86
<i>Revista de Historia Industrial</i>	86

MEMBRES DEL DEPARTAMENT

CURS 2013-2014

Director

Dr. Alejandro Sánchez Suárez

Secretaris

Dr. Ramon Ramon Muñoz

Professors

Dra. Francesca Antolín Fargas (Catedràtica Emèrita)

Dr. Jordi Catalan Vidal (Catedràtic d'Universitat)

Dr. Gaspar Feliu Montfort (Catedràtic Emèrit)

Dr. Jordi Nadal Oller (Catedràtic Emèrit)

Dr. Pere Pascual Domènech (Catedràtic Emèrit)

Dr. Carles Sudrià Triay (Catedràtic d'Universitat)

Dr. Enric Tello Aragay (Catedràtic d'Universitat)

Dr. Josep Maria Benaul Berenguer (Professor Titular d'Universitat)

Dr. Angel Amado Calvo Calvo (Professor Emèrit)

Dra. Montserrat Carbonell Esteller (Professora Titular d'Universitat)

Dr. Josep Colomé i Ferrer (Professor Titular d'Universitat)

Dra. Montserrat Duran Pujol (Professora Emèrita)

Dra. Paloma Fernández Pérez (Professora Titular d'Universitat)

Dr. Miquel Gutiérrez Poch (Professor Titular d'Universitat)

Dr. Alfonso Herranz Loncán (Professor Titular d'Universitat)

Dr. Jordi Planas Maresma (Professor Titular d'Universitat)

Dr. Alejandro Sánchez Suárez (Professor Titular d'Universitat)

Dr. Ricard Soto Company (Professor Titular d'Universitat)

Dr. Francesc Valls Junyent (Professor Titular d'Universitat)

Dr. Cesar Roberto Yáñez Gallardo (Professor Titular d'Universitat)

Dr. Lluís Castañeda Peirón (Professor Titular d'Escola Universitària)

Dr. Ramon Ramon Muñoz (Professor Titular Interí d'Escola Universitària)

Dr. Marc Prat Sabartés (Professor Agregat)

Dr. Marc Badia Miró (Professor Lector)

Dra. Yolanda Blasco Martel (Professora Lectora)

Dra. Anna Carreras Marín (Professora Lectora)

Dr. Ricard García Orallo (Professor Associat)

Dr. Eduard Masjuan Bracons (Professor Associat)

Dr. José Manuel Rua Fernández (Professor Associat)

Dr. Eloi Serrano Robles (Professor Associat)

Dra. Lídia Torra Fernández (Professora Associada)

Dr. Sergio Espuelas Barroso (Professor Ajudant)

Dr. Tomàs Fernández de Sevilla Mansanet (Professor Ajudant)

Sr. Jordi Guilera Rafecas (Professor Ajudant)

Dr. Javier San Julián Arrupe (Professor Lector)

Becaris

Dra. Nikola Koepke (Becària postdoctoral)

Sr. Andrés Aguirre Briones (Becari predoctoral)

Sra. Roser Álvarez Klee (Becària predoctoral)

Sra. Laura de la Villa Alemán (Becària predoctoral)

Sra. Elena Galán del Castillo (Becària predoctoral)

Sra. Inés Marco Lafuente (Becària predoctoral)

Sr. Matthias Marx (Becari predoctoral)

Sr. Roc Padró Caminal (Becari predoctoral)

Sr. Oriol Sabaté Domingo (Becari predoctoral)

Sra. Sara Torregrosa Hetland (Becària predoctoral)

Becaris, personal contractat i col·laboradors de projectes

Sr. Jaime López Guauque

Becaris de col·laboració i assistència docent

Sr Alberto Alonso García

Sr. Eduard Montesinos Ciuró

Personal d'Administració i Serveis

Sra. Violeta Calderón Pérez (Administrativa)

Dr. Raimon Soler Becerro (Tècnic de Suport a la Recerca)

PUBLICACIONES DELS MEMBRES DEL DEPARTAMENT

Badia Miró, Marc

Publicacions en revistes

Badia-Miró, M. & Tello, E., «Vine-growing in Catalonia: the main agricultural change underlying the earliest industrialization in Mediterranean Europe (1720–1939)», *European Review of Economic History*, 18 (2014), pp. 203-226.

Yáñez Gallardo, C.; Rivero, R.; Badia-Miró, M. & Carreras-Marín, A., «Nuevas series anuales de población de América Latina desde el siglo XIX hasta el 2000», *Scripta Nova. Revista Electrónica de Geografía y Ciencias Sociales*, XVIII-471 (2014).

Carreras-Marín, A., Badia-Miró, M. & Peres-Cajías, J.A., «Intraregional Trade in South America, 1912–1950: The Cases of Argentina, Bolivia, Brazil, Chile and Peru», *Economic History of Developing Regions*, 28 (2013-2), pp. 1-26.

Llibres i capítols de llibre

Vila Merino, B. & Badia-Miró, M., «Treball en equip», a J. Alsina Masmitjà, coord., *Rúbriques per a l'avaluació de competències*, Barcelona: ICE i Ediciones OCTAEDRO, S.L., 2013, pp. 31-36.

Aparicio Chueca, P.; Badia-Miró, M.; Blasco Martel, Y; Carreras-Marín, A.; Cairó-i-Céspedes, G.; Maestro Yarza, I. & Morillo López, I., «Student Self-Assessment in Higher Education: an overview for the development of professional competence in Economics and Business Management», *EDULEARN14 Proceedings*, Barcelona, 2014, pp. 7089-7095.

Yáñez, C.; Badia-Miró, M. & Carreras-Marín, A., «E-learning as a way of Connecting Students from Developing Countries to the Global Academic World: A case study on Bolivia, Chile and Barcelona», *Proceedings of the International Conference on e-Learning*, Barcelona, 2014, p. 279.

Carreras-Marín, A., Blasco Martel, Y., Bosch Príncipe, M., Morillo, I., Cairó-i-Céspedes, G & Badia-Miró, M., «The importance of perceptions on the learning process. Using rúbrics to assess and improve general skills in learning of economics», *INTED2014 Proceedings*, València, 2014, pp. 5477-5482.

Benaul Berenguer, Josep Maria

Llibres i capítols de llibre

Benaul Berenguer, J.M., «Sobre la mecanización de la industria textil: un estudio adicional», a Silva Suárez, Manuel, ed., *Técnica e ingeniería en España. VII. El Ochocientos. De las profundidades a las alturas. Tomo II*, Saragossa: Real Academia de Ingeniería/Institución Fernando el Católico/Prensas Universitarias de Zaragoza, 2013, p. 155-173.

Benaul Berenguer, J.M., «La industria textil: mecanización, transferencia de tecnología y organización productiva», a Silva Suárez, Manuel, ed., *Técnica e ingeniería en España VII. El Ochcientos. De las profundidades a las alturas. Tomo I*, Saragossa: Real Academia de Ingeniería/Institución Fernando el Católico/Prensas Universitarias de Zaragoza, 2013, p. 311-366.

Blasco Martel, Yolanda

Llibres i capítols de llibre

Blasco-Martel, Y. & Nogués-Marco, P., «Herramientas de web social para el aprendizaje de la Historia Económica», Membiela, P., Casado, N. & Cebreiros, M.I., *Panorama actual en la docencia universitaria*, Ourense, 2014, pp. 69-73.

Aparicio Chueca, P.; Badia-Miró, M.; Blasco Martel, Y; Carreras-Marín, A.; Cairó-i-Céspedes, G.; Maestro Yarza, I. & Morillo López, I., «Student Self-Assessment in Higher Education: an overview for the development of professional competence in Economics and Business Management», *EDULEARN14 Proceedings*, Barcelona, 2014, pp. 7089-7095.

Carreras-Marín, A., Blasco Martel, Y., Bosch Príncipe, M., Morillo, I., Cairó-i-Céspedes, G & Badia-Miró, M., «The importance of perceptions on the learning process. Using rubrics to assess and improve general skills in learning of economics», *INTED2014 Proceedings*, València, 2014, pp. 5477-5482.

Calvo Calvo, Àngel

Publicacions en revistes

Calvo Calvo, À., «La internacionalización temprana: el caso de Telefónica», *Revista de la Historia de la Economía y de la Empresa*, 8 (2014), pp. 65-96.

Calvo Calvo, A., «Imperial dreams and national awakenings: Spain and the world telegraph system, 1859-1930», *Storia Economica*, XVI-2 (2013), pp. 287-320.

Calvo Calvo, A., «Teléfono para todos... o casi. La singular experiència de la red de la Mancomunidad de Cataluña, 1914-1925», *Scripta Nova. Revista Electrónica de Geografía y Ciencias Sociales*, XVIII-481 (2014).

Calvo Calvo, A., «La electrificación de la industria en la ciudad de Barcelona», *Barcelona Quaderns d'Història* (Luis Urteaga, coord., L'electrificació de Barcelona 1881-1935), 19 (2013), pp. 209-228.

Llibres i capítols de llibre

Calvo Calvo, A., *Telecomunicaciones y el nuevo mundo digital en España: La aportación de Standard Eléctrica*, Madrid: Ariel/Fundación Telefónica, 2014.

Carreras Marín, Anna

Publicacions en revistes

Yáñez, C., Rivero, R., Badia-Miró, M. & Carreras-Marín, A., «Nuevas series anuales de población de América Latina desde el siglo XIX hasta el 2000», *Scripta Nova. Revista Electrónica de Geografía y Ciencias Sociales*, XVIII-471 (2014)..

Carreras-Marín, A., Badia-Miró, M. & Peres-Cajías, J.A., «Intraregional Trade in South America, 1912–1950: The Cases of Argentina, Bolivia, Brazil, Chile and Peru», *Economic History of Developing Regions*, 28 (2013-2), pp. 1-26.

Carreras-Marín, A., «Manuel Llorca-Jaña (2012), *The British Textile Trade in South America in the Nineteenth Century*, Cambridge University Press, Nueva York, 380 pp.», *Revista de Historia Industrial*, 53 (2013-3), pp. 221-223. Ressenya.

Llibres i capítols de llibre

Carreras-Marín, A., *et alii*, «Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat», a J. Alsina Masmitjà, coord., *Rúbriques per a l'avaluació de competències*, Barcelona: ICE i Ediciones OCTAEDRO, S.L., 2013, pp. 23-30.

Aparicio Chueca, P.; Badia-Miró, M.; Blasco Martel, Y; Carreras-Marín, A.; Cairó-i-Céspedes, G.; Maestro Yarza, I.& Morillo López, I., «Student Self-Assessment in Higher Education: an overview for the development of professional competence in Economics and Business Management», *EDULEARN14 Proceedings*, Barcelona, 2014, pp. 7089-7095.

Yáñez, C.; Badia-Miró, M. & Carreras-Marín, A., «E-learning as a way of Connecting Students from Developing Countries to the Global Academic World: A case study on Bolivia, Chile and Barcelona», *Proceedings of the International Conference on e-Learning*, Barcelona, 2014, p. 279.

Carreras-Marín, A., Blasco Martel, Y., Bosch Príncep, M., Morillo, I., Cairó-i-Céspedes, G & Badia-Miró, M., «The importance of perceptions on the learning process. Using rúbriques to assess and improve general skills in learning of economics», *INTED2014 Proceedings*, València, 2014, pp. 5477-5482.

Catalan Vidal, Jordi

Publicacions en revistes

Catalan Vidal, J., «El círculo virtuoso de Grífols, 1909-2013: I+D+I y éxito global desde el cluster medico-farmacéutico de Barcelona», *Revista de la Historia de la Economía y de la Empresa*, 8 (2014), pp. 27-64.

Catalan Vidal, J. & Gil-Mugarza, G., «Les clusters de l'édició de Barcelone et de Madrid et leur cycle de vie depuis 1898», *Entreprises et Histoire*, 74 (2014), pp. 50-73.

Catalan Vidal, J., «La receta estadounidense para resucitar a la industria», *Observatorio de las Ideas. Revista de Ideas*, 15 (2014), pp. 10-13.

Catalan Vidal, J., «The Barcelona Cluster. Hub Firms and Business Cycles in Spain's Automotive Industry District, 1889-2012», *Automotive History Review*, 85 (2013), pp. 12-23.

Catalan Vidal, J., «La depressió del darrer franquisme i la transició democràtica (1973-1986)», *Butlletí de la Societat Catalana d'Estudis Històrics*, XXIV (2013), pp. 367-401.

De la Villa Alemán, Laura

Publicacions en revistes

De la Villa Alemán, L. & Alfageme, A., «El euro, las izquierdas políticas europeas, la soberanía popular y la teoría económica competente», *Revista Sin Permiso*, (20 abril 2014).

Feliu Montfort, Gaspar

Llibres i capítols de llibre

Feliu Montfort, G., «L'explotació de la terra a Catalunya», a Ferrer i Mallol, M.T., ed., *Jaume I. Commemoració del VIII centenari del naixement de Jaume I*, Barcelona: Institut d'Estudis Catalans (Memòries de la Secció Històrico Arqueològica, XCII), 2013, pp. 13-39.

Feliu Montfort, G., «Eren bessons els comtes bessons?», a Mutgé, J.; Salicrú i Lluch, R. & Vela i Aulesa, C., eds., *La Corona Catalanoaragonesa i l'Islam i el món mediterrani. Estudis d'història medieval en homenatge a la doctora Maria Teresa Ferrer i Mallol*, Barcelona: Consejo Superior de Investigaciones Científicas, Institución Milà i Fontanals, Departament de Ciències Històriques Estudis Medievals, 2013, pp. 239-248.

Feliu Montfort, G., «Guerra, autarquia, desenvolupament i tercerització», a Alcoverro, A., dir., *Catalunya, 1714-2014. La pervivència de la nació*, Barcelona: Ara Llibres, Generalitat de Catalunya, 2014, pp. 284-299.

Fernández Pérez, Paloma

Publicacions en revistes

Fernández Pérez, P., San Román, E. & Gil López, A., «As old as history: Family-controlled business groups in transport services: the case of SEUR», *Business History*, (online) (2014).

Fernández Pérez, P., «Carlos Dávila, Luis Fernando Molina, José Miguel Ospina y Gabriel Pérez (2008), Una mirada a la historia del mercadeo en Colombia. Testimonio de Enrique Luque Carulla, 1930-2006, Universidad de los Andes / Facultad de Administración, Bogotá, 268 pp.», *Revista de Historia Industrial*, 53 (2013-3), pp. 235-238. Ressenya.

Llibres i capítols de llibre

Colli, A.; Fernández Pérez, P. & Rose, Mary B., «National Determinants of Family Firm Development? Family Firms in Britain, Spain, and Italy in the Nineteenth and Twentieth Centuries», a Casson, M. & Casson, C., eds., *History of Entrepreneurship: Innovation and Risk-Taking, 1200-2000*, Cheltenham: Edward Elgar Publishing, 2013 (reedició de l'article aparegut a *Enterprise & Society* el 2003).

Galán del Castillo, Elena

Publicacions en revistes

Galán, E.; Tello, E.; Garrabou, R., Cussó, X. & Olarieta, J.R., «Métodos de fertilización y balance de nutrientes en la agricultura orgánica tradicional de la biorregión mediterránea: Cataluña (España) en la década de 1860», *Revista de Historia*, 65-66 (2013), pp. 95-119.

Herranz Loncán, Alfonso

Publicacions en revistes

Herranz Loncán, A., «Transport Technology and Economic Expansion: The Growth Contribution of Railways In Latin America Before 1914», *Revista de Historia Económica*, 1 (2014), pp. 13-45.

Koepke, Nikola

Llibres i capítols de llibre

Koepke, N. «The Wider Background of the Second Transition in Europe: Information from Skeletal Material», a Molly K. Zuckerman, editor, *Modern Environments and Human Health. Revisiting the Second Epidemiologic Transition*, Hoboken, New Jersey: John Wiley & Sons Inc., 2014, pp. 55-80.

Marco Lafuente, Inés

Publicacions en revistes

Marco Lafuente, I. «Por una agricultura sostenible. Reflexiones desde la Economía Ecológica y la Historia Ambiental», *Encrucijadas. Revista Crítica de Ciencias Sociales*, 6 (2014), pp. 30-38.

Pascual Domènech, Pere

Publicacions en revistes

Ventura, C. & Pascual Domènech, P., «De l'obrador d'indianes a la fàbrica de vapor. L'accidentada trajectòria d'una família d'industrials: els Mas (1754-1865)», *Miscellanea Aqualatensia*, 15 (2013), pp. 99-172.

Pascual Domènech, P., «La manufactura del coure: el cas de la farga d'Ordeig de Francesc Lacambra», *Plecs d'Història Local*, 151 (2013), pp. 8-10.

Pascual Domènech, P., «La crisi de 1866 i després: antecedents i conseqüències», *Butlletí de la Societat Catalana d'Estudis Històrics*, XXIV (2013), pp. 317-348.

Pascual Domènech, P., «L'època daurada dels prestadors de crèdit hipotecari informal. El cas d'Igualada durant la segona meitat del segle XIX», *Estudis Històrics i Documents dels Arxius de Protocols*, XXX (2013), pp. 269-316.

Llibres i capítols de llibre

Pascual, P. & Sudrià, C., «Els catalans i l'economia», a Joaquim Albareda i Savladó, dir., *Catalunya, nació d'Europa. Volum II. Naixement i configuració del catalanisme, 1814-1914*, Barcelona: Generalitat de Catalunya-Departament de la Presidència, 2013, pp. 29-93.

Pascual Domènech, P., «Context econòmic, política monetària i producció de moneda a la seca de Barcelona» a Estrada Rius, A., coord., *Revolució industrial i producció monetària. La Seca de Barcelona i el seu context*, Barcelona: Gabinet Numismàtic de Catalunya-Museu Nacional d'Art de Catalunya, 2013, pp. 13-33.

Planas Maresma, Jordi

Publicacions en revistes

Garrabou, R.; Planas, J.; Saguer, E. & Vicedo, E., «Propiedad de la tierra y desigualdad social en el mundo rural catalán de mediados del siglo XIX», *Historia Agraria*, 63 (2014), pp. 115-150.

Planas, J., «Características y factores explicativos del primer cooperativismo agrario: el ejemplo de una comarca vitivinícola catalana», *CIRIEC-España, Revista de Economía Pública, Social y Cooperativa*, 80 (2014), pp. 111-135.

Planas, J., «Concentracions falangistes i litúrgia feixista a Granollers», *Vallesos*, 7 (2014), pp. 126-128.

Planas, J., «El cooperativismo vitivinícola en tiempos de crisis: el Sindicato de Viticultores de Igualada (1921-1936)», *Investigaciones de Historia Económica - Economic History Research*, 9 (2013-3), pp. 155-164.

Planas, J., «Acció Agrícola d'Igualada i el conflicte rabassaire (1931-1936)», *Recerques*, 66 (2013), pp. 123-151.

Planas, J., «La Cambra Agrícola de l'Empordà: una resposta dels propietaris agraris a la crisi del final del segle XIX», *Estudis d'Història Agrària*, 25 (2013), pp. 73-97.

Planas, J., «Francisco Cobo Romero: ¿Fascismo o democracia? Campesinado y política en la crisis del liberalismo europeo, 1870-1939, Granada, Editorial Universidad de Granada, 2012, 451 pp.» *Segle XX. Revista catalana d'Història*, 6 (2013), pp. 189-190. Ressenya.

Llibres i capítols de llibre

Planas, J. & Saguer, E., «La producció agrària a través de les comptabilitats», a Saguer, E.; Jover, G. i Benito, H. (eds.), *Comptes de*

senyor, comptes de pagès. *Les comptabilitats en la història rural*, Girona: Associació d'Història Rural / Documenta Universitaria / Universitat de Girona, 2013, ISBN: 978-84-9984-210-3, p. 277-299.

Prat Sabartés, Marc

Publicacions en revistes

Prat, M. & Trillas, F., «César Molinas, *Qué hacer con España. Del capitalismo castizo a la refundación de un país*», *Revista de Historia Industrial*, XXIII-2 (2014), pp. 223-227. Ressenya.

Prat, M. & Molina, O., «State corporatism and democratic industrial relations in Spain 1926–1935: a reappraisal», *Labor History*, 55-2 (2014), pp. 208-227.

Prat, M., «Jaume Vicens Vives (2013), *La crisis del siglo XX (1919-1945)*, Acantilado, Barcelona, (379 pp.), ISBN - 978-84-15689-54-6», *Revista de Economía Crítica*, 16 (2013), pp. 360-365. Ressenya.

Documents de Treball

Martínez Galarraga, J. & Prat, M., «Wages and prices in early Catalan industrialisation», *UB Economics Working Papers*, Col·lecció d'Economia E14/305 (2013).

Rúa Fernández, José Manuel

Llibres i capítols de llibre

Rúa Fernández, J.M., Mota Muñoz, J.F. & Vicente Izquierdo, M., "*Cuellos blancos*": *de empleados a trabajadores. El movimiento sindical de banca y ahorro en Barcelona (1957-1980)*, Barcelona: Fundació Cipriano García-CCOO de Catalunya, 2013.

Sabaté Domingo, Oriol

Publicacions en revistes

Sabaté Domingo, O., «Hugh Rockoff, *America's Economic Way of War: US Economy from the Spanish-American War to the Persian Gulf War*», *Revista de Historia Industrial*, XXIII-2 (2014), pp. 219-221. Ressenya.

Documents de Treball

Sabaté Domingo, O., *Do democracies spend less on the military? Spain as a long-term case study (1876-2009)*, ICIP Working Papers, 2014/01, 2014. Consultable on-line [aquí](#).

Sabaté Domingo, O., *New quantitative estimates on long-term military spending in Spain (1850-2009)*, ICIP Working Papers, 2013/06, 2013. Consultable on-line [aquí](#).

Serrano Robles, Eloi

Publicacions en revistes

Serrano Robles, E., «La inversión española directa en América Latina ¿Un proceso impulsado a partir de la empresa pública?», *Revista de Historia Industrial*, 53 (2013-3), pp. 175-211.

Soler Becerro, Raimon

Llibres i capítols de llibre

Soler Becerro, R.: «El plet dels rabassaires. Desenvolupament i dimensió del conflicte rabassaire al districte del Vendrell, 1931-1936», Sancho Paris, D., ed., *El món de la viticultura, els vins, caves i aiguardents al Penedès històric i al Camp de Tarragona. Actes del V Seminari d'Història del Penedès*, Vilafranca del Penedès: Institut d'Estudis Penedesencs, 2014, pp. 275-292.

Soto Company, Ricard

Publicacions en revistes

Soto, R., «Pau Viciano, *Els peus que calciguen la terra. Els llauradors del País Valencià a la fi de l'edat mitjana*, Valencia, Publicacions de la Universitat de València, 2012, 265 pàgines», *Historia Agraria*, 62 (2014), pp. 219-242. Ressenya.

Sudrià Triay, Carles

Publicacions en revistes

Sudrià Triay, C., «Francisco Comín Comín y Mauro Hernández Benítez (eds.). Crisis económicas en España, 1300-2012. Lecciones de la historia. Madrid, Alianza Editorial, 2013, 358 págs., ISBN: 978-84-206-7447-6», *Investigaciones de Historia Económica-Economic History Research*, 10-2 (2014), pp. 141-142. Ressenya.

Sudrià Triay, C., «L'electrificació de Barcelona en el context europeu», *Barcelona Quaderns d'Història* (Luis Urteaga, coord., *L'electrificació de Barcelona 1881-1935*), 19 (2013), pp. 33-51.

Llibres i capítols de llibre

Sudrià Triay, C., «La crisis de 1866. El estado, los ferrocarriles y los bancos», a Gutiérrez Sebares, J.A.; Martínez García, F.J. (eds.), *Cinco estudios sobre crisis económicas en la Historia de España*, Santander: PubliCan Ediciones Universidad de Cantabria, 2013, 129-164.

Pascual, P. & Sudrià, C., «Els catalans i l'economia», a Joaquim Albareda i Savladó, dir., *Catalunya, nació d'Europa. Volum II. Naixement i configuració del catalanisme, 1814-1914*, Barcelona: Generalitat de Catalunya-Departament de la Presidència, 2013, pp. 29-93.

Tello Aragay, Enric

Publicacions en revistes

Marull, J.; Tello, E.; Wilcox, P.T.; Coll, F.; Pons, M.; Warde, P.; Valldeperas, N.; Ollés, A., «Recovering the landscape history behind a Mediterranean edge environment (The Congost Valley, Catalonia, 1854e2005): The importance of agroforestry systems in biological conservation», *Applied Geography*, 54 (2014), pp. 1-17.

Tello, E.; Valldeperas, N.; Ollés, A.; Marull, J.; Coll, F.; Warde, P. & Wilcox, P.T., «Looking Backwards into a Mediterranean Edge Environment: Landscape in El Congost Valley (Catalonia), 1850-2005», *Environment and History*, 20 (2014-3), pp. 347-384.

Badia-Miró, M. & Tello, E., «Vine-growing in Catalonia: the main agricultural change underlying the earliest industrialization in Mediterranean Europe (1720-1939)», *European Review of Economic History*, 18 (2014), pp. 203-226.

Galán, E.; Tello, E.; Garrabou, R., Cussó, X. & Olarieta, J.R., «Métodos de fertilización y balance de nutrientes en la agricultura orgánica tradicional de la biorregión mediterránea: Cataluña (España) en la década de 1860», *Revista de Historia*, 65-66 (2013), pp. 95-119.

Torregrosa Hetland, Sara

Documents de Treball

Torregrosa Hetland, S., *A fiscal revolution? Progressivity in the Spanish tax system, 1960-1990*, Document de Treball de l'Institut d'Economia de Barcelona 2014/8, Barcelona, 2014.

Valls Junyent, Francesc

Llibres i capítols de llibre

Valls-Junyent, F.; Cucurella-Jorba, M. & Parcerisas i Valls, J., *100 anys d'escoles als Hostalets de Pierola, 1913-2013*, Hostalets de Pierola: Ajuntament del Hostalets de Pierola, 2013.

Yáñez Gallardo, César

Publicacions en revistes

Yáñez, C., Rivero, R., Badia-Miró, M. & Carreras-Marín, A., «Nuevas series anuales de población de América Latina desde el siglo XIX hasta el 2000», *Scripta Nova. Revista Electrónica de Geografía y Ciencias Sociales*, XVIII-471 (2014)..

Yáñez, C.; Rubio, M.; Jofré, J. & Carreras, A., «El consumo aparente de carbón mineral en América Latina, 1841-2000. Una historia de progreso y frustración», *Revista de Historia Industrial*, 53 (2013-3), pp. 25-77.

Yáñez, C., «Mario Matus González (2012), *Crecimiento sin desarrollo. Precios y salarios reales durante el Ciclo Salitrero en Chile, 1880-1930*, Editorial Universitaria, Santiago de Chile, 342 pp.», *Revista de Historia Industrial*, 53 (2013-3), pp. 229-230. Ressenya.

Llibres i capítols de llibre

Yáñez, C.; Badia-Miró, M. & Carreras-Marín, A., «E-learning as a way of Connecting Students from Developing Countries to the Global Academic World: A case study on Bolivia, Chile and Barcelona», *Proceedings of the International Conference on e-Learning*, Barcelona: 2014, p. 279.

Yáñez, C., «Crecimiento de la población en América Latina y los comportamientos migratorios», a Estrada Turra, B., comp., *Inmigración Internacional en Chile. Un proceso de transculturación permanente*, Viña del Mar (Xile): Diehgo Impresores, 2013, p. 171-182.

PARTICIPACIÓ EN CONGRESSOS I JORNADES D'ESTUDI

Badia Miró, Marc

Herranz Loncán, A.; Badia-Miró, M.; Carreras Marín, A.; Espuelas Barroso, S.; Guilera Rafecas, J.; Koepke, N.; Sabaté Domingo, O.; Torregrosa Hetland, S.; Yáñez Gallardo, C.R., *et alii*, «Crecimiento económico, integración de mercados y desigualdad regional en América Latina (1870-2010)», *XI Congreso Internacional de la AEHE*, CUNEF, Madrid, 4-5 de setembre de 2014. Póster.

Badia-Miró, M., «Innovación individual y olas de cambio técnico: Particularidades de la mecanización de la primera industria española», *XI Congreso Internacional de la AEHE*, CUNEF, Madrid, 4-5 de setembre de 2014. Póster.

Badia-Miró, M. & Lozano, S., «La difusión del cambio técnico durante la industrialización en España: el caso de las turbinas hidráulicas, 1858-1931», *XI Congreso Internacional de la AEHE*, CUNEF, Madrid, 4-5 de setembre de 2014. Comunicació.

Badia-Miró, M.; Carreras, A. & Meissner, C.M., «Geography, Policy, or Productivity? Interregional Trade in the Southern Cone, 1913-1950», *XI Congreso Internacional de la AEHE*, CUNEF, Madrid, 4-5 de setembre de 2014. Comunicació.

Badia-Miró, M.; Carreras, A. & Tafunell, X., «Sesión 18: El crecimiento económico en América Latina. Una perspectiva de largo plazo (s. XIX y XX)», *XI Congreso Internacional de la AEHE*, CUNEF, Madrid, 4-5 de setembre de 2014. Coordinació de la sessió.

Carreras-Marín, A., Badia-Miró & Meissner, C.M., «The Missing Intra-regional Trade of the Southern Cone, 1913-1950», *IV Congreso Latinoamericano de Historia Económica-CLADHE IV*, Asociación Colombiana de Historia Económica, Universidad Jorge Tadeo Lozano, Bogotá, 23-25 de juliol de 2014. Comunicació.

Badia-Miró, M., «The evolution of the localization of economic activity in Chile in the long run: a case of extreme concentration», *IV Congreso Latinoamericano de Historia Económica-CLADHE IV*, Asociación Colombiana de Historia Económica, Universidad Jorge Tadeo Lozano, Bogotá, 23-25 de juliol de 2014. Comunicació.

Badia-Miró, M. & Lozano, S., «La difusión del cambio técnico durante la industrialización en España: el caso de las turbinas hidráulicas, 1858-1931», *IV Congreso Latinoamericano de Historia Económica-CLADHE IV*, Asociación Colombiana de Historia Económica, Universidad Jorge Tadeo Lozano, Bogotá, 23-25 de juliol de 2014. Comunicació.

Badia-Miró, M., Nicolini, E. & Wilebald, H., «Simposio 12. PIBs regionales en América Latina, una perspectiva de largo plazo (1870-2010)», *IV Congreso Latinoamericano de Historia Económica-CLADHE IV*, Asociación Colombiana de Historia Económica, Universidad Jorge Tadeo Lozano, Bogotá, 23-25 de

juliol de 2014. Organitzador de la sessió.

Aparicio Chueca, P.; Badia Miró, M.; Blasco Martel, Y.; Bosch Príncipe, M.; Carreras Marín, A.; Cairó i Céspedes, G.; Maestro Yarza, I.; Morillo Lopez, I., «Student self-assessment in higher education: an overview for the development of professional competence in economics and business management», *EDULEARN 2014: 6th International Conference on Education and New Learning Technologies*, Barcelona, 7-9 de juliol de 2014. Comunicació.

Badia-Miró, M., Blasco-Martel, Y. & Carreras-Marín, A., «Adquisición y evaluación de competencias transversales en el Grado de ADE a través de la Historia Económica», *XI Encuentro de Didáctica de la Historia Económica (DIDHE)*, Asociación Española de Historia Económica, Universidade de Santiago de Compostela, Santiago de Compostela, 26-27 de juny de 2014. Comunicació.

Badia-Miró, M. & Ducoing, C., Workshop *Historia Económica de América Latina: nuevas evidencias cuantitativas en el largo plazo*, Universitat de Barcelona, 25 d'abril de 2014. Comitè organitzador.

Badia-Miró, M.; Carreras-Marín, A. & Meissner, C., «Los factores determinantes de la escasa integración comercial en el Cono Sur, 1910-50», Workshop *Historia Económica de América Latina: nuevas evidencias cuantitativas en el largo plazo*, Universitat de Barcelona, 25 d'abril de 2014. Comunicació.

Carreras-Marín, A.; Blasco, Y.; Bosch, M.; Morillo, I.; Cairó-i-Céspedes, G.; Badia-Miró, M., «The importance of perceptions on the learning process. Using rubrics to assess and improve general skills in learnin of economics», *INTED 2014 : 8th International Technology, Education and Development Conference*, València, 10-12 de març de 2014. Comunicació.

Badia-Miró, M., Bértola, L., Herranz, A. & Willebald, H., *Primer Encuentro sobre la Reconstrucción de los PIBs regionales en América Latina, 1890-2010*, Montevideo, 6-7 de desembre de 2013. Comitè organitzador.

Badia-Miró, M. & Herranz, A., «Introducción de los proyectos de investigación en marcha sobre geografía económica de América Latina». *Primer Encuentro sobre la Reconstrucción de los PIBs regionales en América Latina, 1890-2010*, Montevideo, 6-7 de desembre de 2013. Ponència.

Badia-Miró, M., «Estado de la cuestión sobre la reconstrucción de series del PIB regionales a nivel internacional». *Primer Encuentro sobre la Reconstrucción de los PIBs regionales en América Latina, 1890-2010*, Montevideo, 6-7 de desembre de 2013. Ponència.

Badia-Miró, M., «La evolución de la localización de la actividad económica en Chile en el largo plazo, un caso de extrema concentración». *Primer Encuentro sobre la Reconstrucción de los PIBs regionales en América Latina, 1890-2010*, Montevideo, 6-7 de desembre de 2013. Comunicació.

Benaul Berenguer, Josep Maria

Fernández Pérez, P., Sánchez Suárez, A. & Benaul Berenguer, J.M., «Nuevos programas para nuevos grados: el plan docente de International Business History en el nuevo grado de International Business de la Universitat de Barcelona iniciado en 2013-2014», *XI Encuentro de Didáctica de la Historia Económica (DIDHE)*, Asociación Española de Historia Económica, Universidade de Santiago de Compostela, Santiago de Compostela, 26-27 de juny de 2014. Comunicació.

Blasco Martel, Yolanda

Blasco Martel, Y. & Fernández Pérez, P., «Taller 13. Fuentes y metodología para la historia de la empresa», *XII Congreso de la Asociación de Historia Contemporánea. Pensar con la Historia desde el siglo XXI*, Madrid, 17-19 de setembre de 2014. Coordinació de la sessió.

Blasco Martel, Y. & Kisling, W., «Relación entre Banca y Crecimiento Económico en América Latina antes de la primera globalización», *XI Congreso Internacional de la AEHE*, CUNEF, Madrid, 4-5 de setembre de 2014.

Blasco Martel, Y., «Del metal al papel: evolución normativa del papel moneda en España», *XI Congreso Internacional de la AEHE*, CUNEF, Madrid, 4-5 de setembre de 2014.

Sudrià, C.; Blasco, Y. & Castañeda, L., «Pluralidad de emisión y modernización financiera en España, siglo XIX», *IV Congreso Latinoamericano de Historia Económica-CLADHE IV*, Asociación Colombiana de Historia Económica, Universidad Jorge Tadeo Lozano, Bogotá, 23-25 de juliol de 2014. Comunicació.

Aparicio Chueca, P.; Badia Miró, M.; Blasco Martel, Y.; Bosch Príncipe, M.; Carreras Marín, A.; Cairó i Céspedes, G.; Maestro Yarza, I.; Morillo Lopez, I., «Student self-assessment in higher education: an overview for the development of professional competence in economics and business management», *EDULEARN 2014: 6th International Conference on Education and New Learning Technologies*, Barcelona, 7-9 de juliol de 2014. Comunicació.

Bosch-Príncipe, M.; Blasco-Martel, Y. & Carreras-Marín, A., «Cómo trabajar la capacidad de análisis y de síntesis en estudiantes de primer curso de ADE en Matemáticas I y en Historia Económica», *Models flexibles de formació: una resposta a les necessitats actuals. Congrés Internacional de Docència Universitària i Innovació (CIDUI)*, Tarragona, 2-4 de juliol de 2014. Comunicació.

Badia-Miró, M., Blasco-Martel, Y. & Carreras-Marín, A., «Adquisición y evaluación de competencias transversales en el Grado de ADE a través de la Historia Económica», *XI Encuentro de Didáctica de la Historia Económica (DIDHE)*, Asociación Española de Historia Económica, Universidade de Santiago de Compostela, Santiago de Compostela, 26-27 de juny de 2014. Comunicació.

Carreras-Marín, A.; Blasco, Y.; Bosch, M.; Morillo, I.; Cairó-i-Céspedes, G.; Badia-Miró, M., «The importance of perceptions on the learning process. Using rubrics to assess and improve general skills in learnin of economics», *INTED 2014 : 8th International Technology, Education and Development Conference*, València, 10-12 de març de 2014. Comunicació.

Calvo Calvo, Àngel

Calvo, A., «Presentació del llibre *Telecomunicaciones y el nuevo mundo digital en España. La aportación de Standard Eléctrica*. Ariel-Fundación Telefónica. 2014», *XII Congreso SEHCYT*, Madrid, 10-12 de setembre de 2014. Conferència.

Calvo, A., «El sistema telefónico español en la primera posguerra europea: una perspectiva comparada», *XII Congreso SEHCYT*, Madrid, 10-12 de setembre de 2014. Comunicació.

Calvo, A., «Presentació del llibre *Telecomunicaciones y el nuevo mundo digital en España. La aportación de Standard Eléctrica*. Ariel-Fundación Telefónica. 2014», *IV Congreso Latinoamericano de Historia Económica-CLADHE IV*, Asociación Colombiana de Historia Económica, Universidad Jorge Tadeo Lozano, Bogotá, 23-25 de juliol de 2014. Conferència.

Calvo, A., «El Estado accionista en España: el caso de Telefónica», *IV Congreso Latinoamericano de Historia Económica-CLADHE IV*, Asociación Colombiana de Historia Económica, Universidad Jorge Tadeo Lozano, Bogotá, 23-25 de juliol de 2014. Comunicació.

Carbonell Esteller, Montserrat

Carbonell Esteller, M. & Marfany, J., «Gender, life-cycle and family strategies among the poor: Barcelona, 1762-1803», Sesión IVD. *Survival Strategies in Europe. Economic History Society Annual Conference*, University of Warwick 28-30 de març 2014. Comunicació.

Carreras Marín, Anna

Herranz Loncán, A.; Badia-Miró, M.; Carreras Marín, A.; Espuelas Barroso, S.; Guilera Rafecas, J.; Koepke, N.; Sabaté Domingo, O.; Torregrosa Hetland, S.; Yáñez Gallardo, C.R., *et alii*, «Crecimiento económico, integración de mercados y desigualdad regional en América Latina (1870-2010)», *XI Congreso Internacional de la AEHE*, CUNEF, Madrid, 4-5 de setembre de 2014. Póster.

Badia-Miró, M.; Carreras, A. & Meissner, C.M., «Geography, Policy, or Productivity? Interregional Trade in the Southern Cone, 1913-1950», *XI Congreso Internacional de la AEHE*, CUNEF, Madrid, 4-5 de setembre de 2014. Comunicació.

Badia-Miró, M.; Carreras, A. & Tafunell, X., «Sesión 18: El crecimiento económico en América Latina. Una perspectiva de largo plazo (s. XIX y XX)», *XI Congreso Internacional de la AEHE*, CUNEF, Madrid, 4-5 de setembre de 2014. Coordinació de la sessió.

Kuntz, S.; Carreras-Marín, A. & Ducoing, C., «Simposio 20. Recursos naturales, productividad y comercio. América Latina, 1820-2000», *IV Congreso Latinoamericano de Historia Económica-CLADHE IV*, Asociación Colombiana de Historia Económica, Universidad Jorge Tadeo Lozano, Bogotá, 23-25 de juliol de 2014. Organització de la sessió.

Carreras-Marín, A., Badia-Miró & Meissner, C.M., «The Missing Intra-regional Trade of the Southern Cone, 1913-1950», *IV Congreso Latinoamericano de Historia Económica-CLADHE IV*, Asociación Colombiana de Historia Económica, Universidad Jorge Tadeo Lozano, Bogotá, 23-25 de juliol de 2014. Comunicació.

Aparicio Chueca, P.; Badia Miró, M.; Blasco Martel, Y.; Bosch Príncipe, M.; Carreras Marín, A.; Cairó i Céspedes, G.; Maestro Yarza, I.; Morillo Lopez, I., «Student self-assessment in higher education: an overview for the development of professional competence in economics and business management», *EDULEARN 2014: 6th International Conference on Education and New Learning Technologies*, Barcelona, 7-9 de juliol de 2014. Comunicació.

Bosch-Príncipe, M.; Blasco-Martel, Y. & Carreras-Marín, A., «Cómo trabajar la capacidad de análisis y de síntesis en estudiantes de primer curso de ADE en Matemáticas I y en Historia Económica», *Models flexibles de formació: una resposta a les necessitats actuals. Congrés Internacional de Docència Universitària i Innovació (CIDUI)*, Tarragona, 2-4 de juliol de 2014. Comunicació.

Badia-Miró, M., Blasco-Martel, Y. & Carreras-Marín, A., «Adquisición y evaluación de competencias transversales en el Grado de ADE a través de la Historia Económica», *XI Encuentro de Didáctica de la Historia Económica (DIDHE)*, Asociación Española de Historia Económica, Universidade de Santiago de Compostela, Santiago de Compostela, 26-27 de juny de 2014. Comunicació.

Badia-Miró, M.; Carreras-Marín, A. & Meissner, C., «Los factores determinantes de la escasa integración comercial en el Cono Sur, 1910-50», *Workshop Historia Económica de América Latina: nuevas evidencias cuantitativas en el largo plazo*, Universitat de Barcelona, 25 d'abril de 2014. Comunicació.

Carreras-Marín, A.; Blasco, Y.; Bosch, M.; Morillo, I.; Cairó-i-Céspedes, G.; Badia-Miró, M., «The importance of perceptions on the learning process. Using rubrics to assess and improve general skills in learnin of economics», *INTED 2014 : 8th International Technology, Education and Development Conference*, València, 10-12 de març de 2014. Comunicació.

Castañeda Peirón, Lluís

Sudrià, C.; Blasco, Y. & Castañeda, L., «Pluralidad de emisión y modernización financiera en España, siglo XIX», *IV Congreso Latinoamericano de Historia Económica-CLADHE IV*, Asociación Colombiana de Historia Económica, Universidad Jorge Tadeo Lozano, Bogotá, 23-25 de juliol de 2014. Comunicació.

Catalan Vidal, Jordi

Catalan Vidal, J. & Valls-Junyent, F., «Orígenes y desarrollo de una economía industrial madura. La "Història Econòmica de Catalunya" desde la perspectiva de la investigación clásica y reciente», *XI Encuentro de Didáctica de la Historia Económica (DIDHE)*, Asociación Española de Historia Económica, Universidade de Santiago de Compostela, Santiago de Compostela, 26-27 de juny de 2014. Comunicació.

Catalan Vidal, J., «From the Great Depression to the Euro Crisis, 1929–2013: A Global Approach», *International Economic Association. 17th World Congress*, Mar Mort, Jordània, 6-10 de juny de 2014. Comunicació.

Catalan Vidal, J., «Sessió 10. Mercados, Empresas e Redes Corporativas/Markets, Enterprises and Corporate Networks», *XXXIII Econtro da Associação Portuguesa de História Económica e Social*, Braga (Portugal), 15-16 de novembre de 2013. Moderador de la sessió.

Catalan Vidal, J. & Gil-Mugarza, G., «Industrial districts between crisis and recovery: The development of book publishing industries in Barcelona and Madrid, 1898-2011», *XXXIII Econtro da Associação Portuguesa de História Económica e Social*, Braga (Portugal), 15-16 de novembre de 2013. Comunicació.

Colomé Ferrer, Josep

Colomé Ferrer, J., «Conflicto y sociedad en la Cataluña vitícola (1880-1910)», *XII Congreso de la Asociación de Historia Contemporánea. Pensar con la Historia desde el siglo XXI*, Madrid, 17-19 de setembre de 2014. Ponència.

Colomé Ferrer, J., *Vè Seminari d'Història del Penedès. El món de la viticultura, els vins, caves i aiguardents al Penedès històric i al Camp de Tarragona*, Institut d'Estudis Penedesencs, el Vendrell, 25-26 d'octubre de 2013. Comitè científic.

De la Villa Alemán, Laura

De la Villa Alemán, L., «El pluralismo en la enseñanza de la economía: la vía para el cambio de una disciplina en crisis», *XIV Jornadas de Economía Crítica*, Valladolid, 4-5 de setembre de 2014. Comunicació.

Fernández Pérez, Paloma

Blasco Martel, Y. & Fernández Pérez, P., «Taller 13. Fuentes y metodología para la historia de la empresa», *XII Congreso de la Asociación de Historia Contemporánea. Pensar con la Historia desde el siglo XXI*, Madrid, 17-19 de setembre de 2014. Coordinació de la sessió.

Fernández Pérez P., «A neglected factor in the history of multinationals of emerging economies: The management of cultural diversity. The case of Acerinox, 1964-2000», *XI Congreso Internacional de la AEHE*, CUNEF, Madrid, 4-5 de setembre de 2014. Comunicació.

Fernández Pérez P., «Acerinox: la apuesta por los aceros especiales y Japón en un contexto de crisis de la siderurgia tradicional», *XI Congreso Internacional de la AEHE*, CUNEF, Madrid, 4-5 de setembre de 2014. Comunicació.

Fernández Pérez P., «Session *Shaping Markets*», 18th Annual Congress of the EBHA. Comparative Business History. Contrasting Regions, Sectors, and Centuries, Utrecht, 21-23 d'agost de 2014. Discussant.

Fernández Pérez P. & Lluch, A., «Entrepreneurial families and large families in Latin America and Spain. A century of change», *18th Annual Congress of the EBHA. Comparative Business History. Contrasting Regions, Sectors, and Centuries*, Utrecht, 21-23 d'agost de 2014. Comunicació

Fernández Pérez, P., Sánchez Suárez, A. & Benaul Berenguer, J.M., «Nuevos programas para nuevos grados: el plan docente de International Business History en el nuevo grado de International Business de la Universitat de Barcelona iniciado en 2013-2014», *XI Encuentro de Didáctica de la Historia Económica (DIDHE)*, Asociación Española de Historia Económica, Universidade de Santiago de Compostela, Santiago de Compostela, 26-27 de juny de 2014. Comunicació.

Fernández Pérez, P., «International Business History in Barcelona. The experience of a new course in a new degree», *Enseñanza de la Historia Empresarial: iniciativas y experiencias en escuelas de negocio y administración en América Latina*, organitzat per Harvard Business School i David Rockefeller Centro para Estudios Latinoamericanos, Universidad de Harvard i Grupo de Historia y Empresariado, Facultad de Administración. Universidad de los Andes, Bogotá, Colòmbia, 26 de juliol de 2014. Videoconferència.

Fernández Pérez, P., «La utilidad de los modelos de internacionalización para el análisis histórico», *II Encuentro Nacional de Grupos de Investigación en Historia Empresarial y Emprendimiento de la Universidad de Cauca*. Centro de Educación Continua Abierta y Virtual, Facultad de Ciencias Contables Económicas y Administrativas. Popayán, Colòmbia, 29 de maig de 2014. Videoconferència.

Fernández Pérez, P., Sessions A3 & B3 (2 slots): Markets, politics and specialization of family business in an international perspective, 18th-20th centuries. Part I: Pathways of change in the evolution of family businesses in the 20th century. *First World Conference of Business History*, Frankfurt am Main, 16-17 de març de 2014. Organització de sessió.

Fernández Pérez, P., Sessions A3 & B3 (2 slots): Markets, politics and specialization of family business in an international perspective, 18th-20th centuries. Session Part II: Strategies of Endurance of Large Family Businesses in Changing Environments: Politics, Philanthropy, and Internationalization. *First World Conference of Business History*, Frankfurt am Main, 16-17 de març de 2014. Organització de sessió.

Fernández Pérez, P., «Specialization and territorial concentration of big Spanish dynasties, from 1964 to 2010», Sessions A3 & B3 (2 slots): Markets, politics and specialization of family business in an international perspective, 18th-20th centuries. Session Part II: Strategies of Endurance of Large Family Businesses in Changing Environments: Politics, Philanthropy, and Internationalization. *First World Conference of Business History*, Frankfurt am Main, 16-17 de març de 2014. Comunicació.

Fernández Pérez, P., «A neglected factor in the history of multinationals of emerging economies: the management of cultural diversity. The case of Acerinox», Sessions C7 & D7 (2 slots): Foreign investment and the development of entrepreneurial and managerial capabilities in host economies. Sessions Part I: Foreign investment and the development of entrepreneurial and managerial capabilities in host economies. *First World Conference of Business History*, Frankfurt am Main, 16-17 de març de 2014. Comunicació.

Galán del Castillo, Elena

Font, C.; Marull, J.; Tello, E. & Galán, E., «Landscape Patterns and Energy Use: A Proposal for Measuring Complexity in Internal Agro-Ecosystem Processes». *Second World Congress of Environmental History. Environmental History in the Making*, Universtiy of Minho, International School Congress/International Workshop on Environmental History Group (ISC/IWEH), International Consortium of Environmental History Organisations (ICEHO), Guimaraes (Portugal), 8-12 de juliol de 2014. Comunicació.

Galán, E.; Tello, E.; Marco, I.; Marull, J.; Murray, I.; Domene, E.; Font, C. & Padró, R., «Drivers, Paths and Consequences of the End of Organic Farm Systems in Catalonia and Mallorca (Spain): An Energy Analysis Linked to Land-Use Changes from the mid-19th to mid-20th centuries». *Second World Congress of Environmental History. Environmental History in the Making*, Universtiy of Minho, International School Congress/International Workshop on Environmental History Group (ISC/IWEH), International Consortium of Environmental History Organisations (ICEHO), Guimaraes (Portugal), 8-12 de juliol de 2014. Comunicació.

Galán del Castillo, E., Marco, I. & Padró, R., «The importance of 'caganer'. Environmental History of Catalan agro-ecosystems». *Jornada d'Investigadors Predoctorals Interdisciplinària*, Barcelona, 6 de febrer de 2014. Comunicació.

Galán del Castillo, E., «Sustainable farm systems and transitions in agricultural metabolism: the end of traditional organic agricultures in Mediterranean Spain». *Jornada d'Investigadors Predoctorals Interdisciplinària*, Barcelona, 2013. Comunicació.

Galán del Castillo, E., «Cómo usar el Manager of Energy and Nutrient Balances of Agricultural Systems». *Teoría y metodología del Metabolismo Social. Una introducción*, Sevilla, 2013. Comunicació.

García Orallo, Ricard

García Orallo, R., «Indebted landlords or rentiers with a new strategy? Landlords in face of the agrarian crises of the end of the 19th century. The Catalan example». *European Social Science History Conference*, Viena, 23-26 d'abril de 2014. Comunicació.

García Orallo, R., «La gran propiedad endeudada: decadencia, continuidad y recomposición de las élites rurales catalanas a finales del siglo XIX». *XIV Congreso de Historia Agraria*, Sociedad Española de Historia Agraria, Universidad de Extremadura, Badajoz, 7-9 de noviembre 2013. Comunicació.

Guilera Rafecas, Jordi

Herranz Loncán, A.; Badia-Miró, M.; Carreras Marín, A.; Espuelas Barroso, S.; Guilera Rafecas, J.; Koepke, N.; Sabaté Domingo, O.; Torregrosa Hetland, S.; Yáñez Gallardo, C.R., *et alii*, «Crecimiento económico, integración de mercados y desigualdad regional en América Latina (1870-2010)», *XI Congreso Internacional de la AEHE*, CUNEF, Madrid, 4-5 de setembre de 2014. Póster.

Gutiérrez Poch, Miquel

Iriarte, I.; Pan-Montojo, J., Sánchez Alonso, B. & Gutiérrez, M., «Meet the editors. mesa redonda con los editores de *Investigaciones de Historia Económica*, *Revista de Historia Agraria*, *Revista de Historia Económica-JILAEH* y *Revista de Historia Industrial*», *XI Congreso Internacional de la AEHE*, CUNEF, Madrid, 4-5 de setembre de 2014. Taula rodona.

Gutiérrez, M., «Producing Ashes: Brand and Cigarette Paper in Spain (1850-1936)», *XI Congreso Internacional de la AEHE*, CUNEF, Madrid, 4-5 de setembre de 2014. Coordinació de la sessió.

Gutiérrez, M.; Miranda, J.A. & Ramon-Muñoz, R., «Sesión 15. Las crisis y sus respuestas en la industria (siglos XVIII-XX)», *XI Congreso Internacional de la AEHE*, CUNEF, Madrid, 4-5 de setembre de 2014. Coordinació de la sessió.

Gutiérrez Poch, M., «Producing Ashes: Brand and Cigarette Paper in Spain (1850-1936)». *International Seminar "Brand and its History: Economic, Business and Social Value"*, Universidad Autónoma de Madrid, Madrid, 22-23 i de maig de 2014. Comunicació.

Gutiérrez Poch, M., «From Global leader to local partner: the British papermaking engineering, its growth and the origins of its decline (1800-1939)». *Jyväskylä Workshops in Economic and Business History, Growth and decline in paper and Pulp Industry: Markets, Institutions and Technology from 1800 to present*, Department of History and Ethnology (HELA), University of Jyväskylä, Jyväskylä (Finlàndia), 22 d'octubre de 2013. Comunicació.

Herranz Loncán, Alfonso

Herranz Loncán, A.; Badia-Miró, M.; Carreras Marín, A.; Espuelas Barroso, S.; Guilera Rafecas, J.; Koepke, N.; Sabaté Domingo, O.; Torregrosa Hetland, S.; Yáñez Gallardo, C.R., *et alii*, «Crecimiento económico, integración de mercados y desigualdad regional en América Latina (1870-2010)», *XI Congreso Internacional de la AEHE*, CUNEF, Madrid, 4-5 de setembre de 2014. Póster.

Nogués Marco, P. & Herranz Loncán, A., «The building of a territorial currency in Spain. Spatial transaction costs and money market integration», *XI Congreso Internacional de la AEHE*, CUNEF, Madrid, 4-5 de setembre de 2014. Comunicació.

Sanchís, T. & Herranz, A., «Sesión 21: General Purpose Technologies and Economic Growth in Spain», *XI Congreso Internacional de la AEHE*, CUNEF, Madrid, 4-5 de setembre de 2014. Coordinació de la sessió.

Herranz-Loncán, A., *Geneva's Workshop on the Economic History of Latin America*, Ginebra, 20 d'agost de 2014 de 2014. Comitè organitzador.

Herranz-Loncán, A. & López García, S.M., «Mesa redonda *Las Escuelas de Doctorado y los nuevos doctorados*», *XI Encuentro de Didáctica de la Historia Económica (DIDHE)*, Asociación Española de Historia Económica, Universidade de Santiago de Compostela, Santiago de Compostela, 26-27 de juny de 2014. Coordinador de la taula rodona.

Herranz-Loncán, A. & Fourie, J., «The social savings of South African railways», *ERSA Research Workshop on Climate, geography and African economic history*, Ciutat del Cap, 28-30 de maig de 2014.

Bignon, V., Esteves, R. & Herranz-Loncán, A., «Big push or big grab? Railways, government activism and export growth in Latin America, 1865-1913», *Session C4: Economic and business history of railroads in the Iberian countries. First World Conference of Business History*, Frankfurt am Main, 16-17 de març de 2014.

Herranz-Loncán, A., Badia-Miró, M., Bértola, L. & Willebald, H., *Primer Encuentro sobre la Reconstrucción de los PIBs regionales en América Latina, 1890-2010*, Montevideo, 6-7 de desembre de 2013. Comitè organitzador.

Badia-Miró, M. & Herranz Loncán, A., «Introducción de los proyectos de investigación en marcha sobre geografía económica de América Latina». *Primer Encuentro sobre la Reconstrucción de los PIBs regionales en América Latina, 1890-2010*, Montevideo, 6-7 de diciembre de 2013. Ponencia.

Koepke, Nikola

Herranz Loncán, A.; Badia-Miró, M.; Carreras Marín, A.; Espuelas Barroso, S.; Guilera Rafecas, J.; Koepke, N.; Sabaté Domingo, O.; Torregrosa Hetland, S.; Yáñez Gallardo, C.R., *et alii*, «Crecimiento económico, integración de mercados y desigualdad regional en América Latina (1870-2010)», *XI Congreso Internacional de la AEHE*, CUNEF, Madrid, 4-5 de setembre de 2014. Póster.

Koepke, N., «The Impact of Climatic Change on the Net Nutritional Status of the Population of Early Historic Europe», *Environmental History Workshop*, Center for the Ancient Mediterranean, Columbia University, Nova York, 17 de maig de 2014. Comunicació.

Koepke, N., «Brothers and Sisters: European Gender Inequality in the Very Long-Run». *European Social Science History Conference*, Viena, 24-26 d'abril de 2014. Comunicació.

Ramon-Muñoz, R.; Ramon-Muñoz, J.M., & Koepke, N., «Agrarian crises and biological living standards: the case of western rural Catalonia in the late nineteenth century». *XIV Congreso de Historia Agraria*, Sociedad Española de Historia Agraria, Universidad de Extremadura, Badajoz, 7-9 de novembre 2013. Comunicació.

Ramon-Muñoz, R.; Ramon-Muñoz, J.M., & Koepke, N., «Economic fluctuations and the biological standard of living in late 19th century western rural Catalonia». *Encuentro Científico Crisis económicas y alimentación en la España rural: el impacto de los shocks nutricionales*, ss. XVI-XX, Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales de la Universidad Complutense de Madrid, Madrid, 18 d'octubre de 2013. Comunicació.

Koepke, N., «The Well-Being of North-Eastern Europeans», *Tenth Swedish Economic History Meeting*, Lund University, Lund, 4-5 d'octubre de 2013. Comunicació.

Marco Lafuente, Inés

Marco, I. & Padró, R., «Transiciones sociometabólicas, el caso de la comarca catalana del Vallés (1860-1999)». *IVX Jornadas de Economía Crítica*, Valladolid, 4 i 5 de setembre de 2014. Comunicació.

Galán, E.; Tello, E.; Marco, I.; Marull, J.; Murray, I.; Domene, E. & Font, C., «Drivers, Paths and Consequences of the End of Organic Farm Systems in Catalonia and Mallorca (Spain): An Energy Analysis Linked to Land-Use Changes from the mid-19th to mid-20th centuries». *Second World Congress of Environmental History. Environmental History in the Making*, Universtiy of Minho, International School Congress/International Workshop on Environmental History Group (ISC/IWEH), International Consortium of Environmental History Organisations (ICEHO), Guimaraes (Portugal), 8-12

de juliol de 2014. Comunicació.

Galán del Castillo, E., Marco, I. & Padró, R., «The importance of 'caganer'. Environmental History of Catalan agro-ecosystems». *Jornada d'Investigadors Predoctorals Interdisciplinària*, Barcelona, 6 de febrer de 2014. Comunicació.

Masjuan Bracons, Eduard

Masjuan, E. & Saurí, D., «Natural catastrophes in rapidly changing societies and environments: The flood of 1962 in Sabadell (Barcelona, Spain)». *Second World Congress of Environmental History. Environmental History in the Making*, Universtiy of Minho, International School Congress/International Workshop on Environmental History Group (ISC/IWEH), International Consortium of Environmental History Organisations (ICEHO), Guimaraes (Portugal), 8-12 de juliol de 2014. Comunicació.

Padró Caminal, Roc

Marco, I. & Padró, R., «Transiciones sociometabólicas, el caso de la comarca catalana del Vallés (1860-1999)». *IVX Jornadas de Economía Crítica*, Valladolid, 4 i 5 de setembre de 2014. Comunicació.

Galán, E.; Tello, E.; Marco, I.; Marull, J.; Murray, I.; Domene, E. & Font, C., «Drivers, Paths and Consequences of the End of Organic Farm Systems in Catalonia and Mallorca (Spain): An Energy Analysis Linked to Land-Use Changes from the mid-19th to mid-20th centuries». *Second World Congress of Environmental History. Environmental History in the Making*, Universtiy of Minho, International School Congress/International Workshop on Environmental History Group (ISC/IWEH), International Consortium of Environmental History Organisations (ICEHO), Guimaraes (Portugal), 8-12 de juliol de 2014. Comunicació.

Galán del Castillo, E., Marco, I. & Padró, R., «The importance of 'caganer'. Environmental History of Catalan agro-ecosystems», *Jornada d'Investigadors Predoctorals Interdisciplinària*, Barcelona, 6 de febrer de 2014. Comunicació.

Pascual Domènech, Pere

Pascual Domènech, P., «El subministrament de cereals i farines a Barcelona durant el segle XIX», *Jornades Alimentar Barcelona. De la protecció a la regulació, 1820-1930*, Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona/Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona, 8-9 de maig de 2014. Comunicació

Pascual Domènech, P., *Vè Seminari d'Història del Penedès. El món de la viticultura, els vins, caves i aiguardents al Penedès històric i al Camp de Tarragona*, Institut d'Estudis Penedesencs, el Vendrell, 25-26 d'octubre de 2013. Comitè científic.

Planas Maresma, Jordi

Tello, E. & Planas, J., «Sistemas agrarios sustentables: el metabolismo socioecológico de la agricultura occidental en perspectiva histórica», *XI Congreso Internacional de la AEHE*, CUNEF, Madrid, 4-5 de setembre de 2014. Póster.

Lana, J.M.; Garrido, S & Planas, J., «Sesión 13. Instituciones de acción colectiva: ¿Se explica su éxito o fracaso por sus normas de diseño?», *XI Congreso Internacional de la AEHE*, CUNEF, Madrid, 4-5 de setembre de 2014. Coordinació de la sessió.

Planas Maresma, J., «The emergence of wine cooperatives in Languedoc-Roussillon and Catalonia: a comparison», *18th Annual Congress of the EBHA. Comparative Business History. Contrasting Regions, Sectors, and Centuries*, Utrecht, 21-23 d'agost de 2014. Comunicació

Planas Maresma, J., «Winegrowers' organizations and the regulation of wine markets in France and Spain in early twentieth century», *Le rôle des organisations patronales en Europe dans la régulation de l'économie (XIXe-XXe siècles)*, Université de Sorbonne Paris Cité Paris 13, Université de Panthéon Sorbonne Paris, 1, París, 19-20 juny de 2014. Comunicació

Planas Maresma, J., «Lobbies and Agrarian Organizations in Europe (19th and 20th Centuries)», *10 European Social Science History Conference*, Viena, 23-26 d'abril de 2014. Organitzador de la sessió

Planas Maresma, J., «Winegrowers' Lobbies in France and Spain in the Early Twentieth Century», *10 European Social Science History Conference*, Viena, 23-26 d'abril de 2014. Comunicació.

Planas Maresma, J., «La emergencia del cooperativismo vitivinícola en Cataluña». *XIV Congreso de Historia Agraria*, Sociedad Española de Historia Agraria, Universidad de Extremadura, Badajoz, 7-9 de noviembre 2013. Comunicació.

Prat Sabartés, Marc

Martínez Galarraga, J. & Prat, M., «Wages and prices in early Catalan industrialisation», *XI Congreso Internacional de la AEHE*, CUNEF, Madrid, 4-5 de setembre de 2014. Comunicació.

Prat Sabartés, M. & San Julián Arrupe, J., «Nuevas herramientas para la docencia en inglés. Guías de lectura para textos originales en el curso de Historia del Pensamiento Económico», *XI Encuentro de Didáctica de la Historia Económica (DIDHE)*, Asociación Española de Historia Económica, Universidade de Santiago de Compostela, Santiago de Compostela, 26-27 de juny de 2014. Comunicació.

Ramon Muñoz, Ramon

Ramon-Muñoz, R. & Ramon-Muñoz, J.M., «Living standards in nineteenth century industrial Catalonia: infant mortality and adult height in the city of Igualada», *Launching Conference of the European Society of Historical Demography (ESHD)*, l'Alguer, 25-27 de setembre de 2014. Comunicació.

Ramon-Muñoz, R., «Patterns of Export Marketing prior to World War II: The Case of Olive Oil», *XI Congreso Internacional de la AEHE*, CUNEF, Madrid, 4-5 de setembre de 2014. Coordinació de la sessió.

Gutiérrez, M.; Miranda, J.A. & Ramon-Muñoz, R., «Sesión 15. Las crisis y sus respuestas en la industria (siglos XVIII-XX)», *XI Congreso Internacional de la AEHE*, CUNEF, Madrid, 4-5 de setembre de 2014. Coordinació de la sessió.

Ramon-Muñoz, R., «Export Performance in the International Markets For Olive Oil, 1850-1938», *18th Annual Congress of the EBHA. Comparative Business History. Contrasting Regions, Sectors, and Centuries*, Utrecht, 21-23 d'agost de 2014. Comunicació.

Ramon-Muñoz, R., «L'avaluació dels aprenentatges: un estudi de cas sobre l'avaluació continuada i el rendiment acadèmic». *VIII Congrés Internacional de Docència Universitària i Innovació (CIDUI)/ VIII International Conference on University Teaching and Innovation (CIDUI)*, Universitat Rovira i Virgili (URV), Tarragona, 2-4 de juliol de 2014. Comunicació.

Ramon-Muñoz, R., «Evaluación continua y rendimiento académico: un estudio de caso», *XI Encuentro de Didáctica de la Historia Económica (DIDHE)*, Asociación Española de Historia Económica, Universidade de Santiago de Compostela, Santiago de Compostela, 26-27 de juny de 2014. Comunicació.

Ramon-Muñoz, R., «Patterns of Export Marketing prior to World War II: The Case of Olive Oil». *International Seminar "Brand and its History: Economic, Business and Social Value"*, Universidad Autónoma de Madrid, Madrid, 22-23 i de maig de 2014. Comunicació.

Ramon-Muñoz, R., «The export marketing of food products: the case of olive oil, 1870s-1930s». *XIV Congreso de Historia Agraria*, Sociedad Española de Historia Agraria, Universidad de Extremadura, Badajoz, 7-9 de novembre 2013. Comunicació.

Ramon-Muñoz, R.; Ramon-Muñoz, J.M. & Koepke, N., «Agrarian crises and biological living standards: the case of western rural Catalonia in the late nineteenth century». *XIV Congreso de Historia Agraria*, Sociedad Española de Historia Agraria, Universidad de Extremadura, Badajoz, 7-9 de novembre 2013. Comunicació.

Ramon-Muñoz, R.; Ramon-Muñoz, J.M. & Koepke, N., «Economic fluctuations and the biological standard of living in late 19th century western rural Catalonia». *Encuentro Científico Crisis económicas y alimentación en la España rural: el impacto de los shocks nutricionales, ss. XVI-XX*, Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales de la Universidad Complutense de Madrid, Madrid, 18 d'octubre de 2013. Comunicació.

Sabaté Domingo, Oriol

Herranz Loncán, A.; Badia-Miró, M.; Carreras Marín, A.; Espuelas Barroso, S.; Guilera Rafecas, J.; Koepke, N.; Sabaté Domingo, O.; Torregrosa Hetland, S.; Yáñez Gallardo, C.R., *et alii*, «Crecimiento económico, integración de mercados y desigualdad regional en América Latina (1870-2010)», *XI Congreso Internacional de la AEHE*, CUNEF, Madrid, 4-5 de setembre de 2014. Póster.

Sabaté Domingo, O., «Does military pressure boost fiscal capacity? Evidence from late-modern military revolutions in Europe and North-America», *XI Congreso Internacional de la AEHE*, CUNEF, Madrid, 4-5 de setembre de 2014. Comunicació.

Mendiola Gonzalo, F. & Sabaté Domingo, O., «Sesión 17: La mano armada: violencia y armamentismo en la economía española contemporánea», *XI Congreso Internacional de la AEHE*, CUNEF, Madrid, 4-5 de setembre de 2014. Coordinació de la sessió.

Sabaté Domingo, O., «Do democracies spend less on the military? Spain as a long-term case study (1850-2009)». *XREPP Doctoral Day in Economics*, Universitat de Barcelona, Barcelona, 5 de febrer de 2014. Comunicació.

Sánchez Suárez, Àlex

Fernández Pérez, P., Sánchez Suárez, A. & Benaul Berenguer, J.M., «Nuevos programas para nuevos grados: el plan docente de International Business History en el nuevo grado de International Business de la Universitat de Barcelona iniciado en 2013-2014», *XI Encuentro de Didáctica de la Historia Económica (DIDHE)*, Asociación Española de Historia Económica, Universidade de Santiago de Compostela, Santiago de Compostela, 26-27 de juny de 2014. Comunicació.

Sánchez Suárez, A. & Valls-Junyent, F., «L'altre pa de la indústria. La procedència del cotó descarregat al port de Barcelona, 1790-1840». *XIII Congrés d'Història de Barcelona. En memòria d'Antoni de Capmany (1742-1813)*. *Barcelona i el mar*, Seminari d'Història de Barcelona, Museu Marítim de Barcelona, 12-13 de novembre de 2013. Comunicació.

San Julián Arrupe, Javier

San Julián Arrupe, J., «British Influence on Ideas on Taxation in Spain: Smith, Ricardo and Mill», *Ricardo Conference*, Ricardo Society, Waseda University, Institute for Research in Contemporary Political and Economic Affairs, Tòquio, 11-12 de setembre de 2014. Comunicació.

San Julián Arrupe, J., «Economic Thought behind a Fiscal Turn: Roads towards Progressive Taxation in Europe at the End of the 19th Century», *XI 41st. Annual meetings of the History of Economics Society*, Montreal, 20-22 de juny de 2014. Comunicació.

San Julián Arrupe, J., «Who Will Bear the Costs? The Problem of the Allocation of the Tax Burden in the Liberal State: Perspectives From Spanish Economists», *XVe Colloque International de l'Association Charles Gide pour*

l'étude de la pensée économique, Lyon, 2-4 de juny de 2014. Comunicació.

San Julián Arrupe, J., «Who Will Bear the Costs? The Problem of the Allocation of the Tax Burden in the Liberal State: Perspectives From Spanish Economists», *18th ESHET Annual Conference*, Lausanne, 29-31 de maig de 2014. Comunicació.

Prat Sabartés, M. & San Julián Arrupe, J., «Nuevas herramientas para la docencia en inglés. Guías de lectura para textos originales en el curso de Historia del Pensamiento Económico», *XI Encuentro de Didáctica de la Historia Económica (DIDHE)*, Asociación Española de Historia Económica, Universidade de Santiago de Compostela, Santiago de Compostela, 26-27 de juny de 2014. Comunicació.

Soler Becerro, Raimon

Soler Becerro, R., «El plet dels rabassaires. Desenvolupament i dimensió del conflicte rabassaire al districte del Vendrell, 1931-1936. Una primera aproximació». *Vè Seminari d'Història del Penedès. El món de la viticultura, els vins, caves i aiguardents al Penedès històric i al Camp de Tarragona*, Institut d'Estudis Penedesencs, el Vendrell, 25-26 d'octubre de 2013. Comunicació.

Sudrià Triay, Carles

Sudrià Triay, C., «Presentació del llibre d'Àngel Calvo, *Telecomunicaciones y el nuevo mundo digital en España. La aportación de Standard Eléctrica*, Ariel-Fundación Telefónica. 2014», *XI Congreso Internacional de la AEHE*, CUNEF, Madrid, 4-5 de setembre de 2014. Conferència.

Sudrià Triay, C.; Castro Balaguer, R. & García, H., «Sesión de Presentación de Tesis Doctorales», *XI Congreso Internacional de la AEHE*, CUNEF, Madrid, 4-5 de setembre de 2014. Coordinació de la sessió.

Sudrià Triay, C., «Introducción: Sesión 14: La industria del gas en la España contemporánea (Siglos XIX-XXI)», *XI Congreso Internacional de la AEHE*, CUNEF, Madrid, 4-5 de setembre de 2014. Comunicació.

Sudrià Triay, C., «Una década decisiva. Crisis económica y transición política en España, 1973-1985», *IV Congreso Latinoamericano de Historia Económica-CLADHE IV*, Asociación Colombiana de Historia Económica, Universidad Jorge Tadeo Lozano, Bogotá, 23-25 de juliol de 2014. Comunicació.

Sudrià, C.; Blasco, Y. & Castañeda, L., «Pluralidad de emisión y modernización financiera en España, siglo XIX», *IV Congreso Latinoamericano de Historia Económica-CLADHE IV*, Asociación Colombiana de Historia Económica, Universidad Jorge Tadeo Lozano, Bogotá, 23-25 de juliol de 2014. Comunicació.

Regalsky, A.; Sudrià, C. & Pierre, G., «Simposio3. Historia bancaria de América Latina y España (siglos XIX y XX)», *IV Congreso Latinoamericano de Historia Económica-CLADHE IV*, Asociación Colombiana de Historia Económica, Universidad Jorge Tadeo Lozano, Bogotá, 23-25 de juliol de 2014. Organització de la sessió.

Sudrià Triay, C., «Finanzas, energía y agricultura: idas y vueltas», *Jornada Académica El legado de Gonzalo Anes (1931-2014): alumnos y discípulos*, Departamento de Historia e Instituciones Económicas II, Universidad Complutense de Madrid, Facultad de Ciencias Económicas i Empresariales, Madrid, 27 de maig de 2014. Conferència.

Tello Aragay, Enric

Tello, E. & Planas, J., «Sistemas agrarios sustentables: el metabolismo socioecológico de la agricultura occidental en perspectiva histórica», *XI Congreso Internacional de la AEHE*, CUNEF, Madrid, 4-5 de setembre de 2014. Póster.

Tello, E., «Changing Energy Profiles of Agro-Ecosystems through Socio-Ecological Transitions from Traditional Organic to Industrial Farm Systems». *Second World Congress of Environmental History. Environmental History in the Making*, Universtiy of Minho, International School Congress/International Workshop on Environmental History Group (ISC/IWEH), International Consortium of Environmental History Organisations (ICEHO), Guimaraes (Portugal), 8-12 de juliol de 2014. Comunicació.

Font, C.; Marull, J.; Tello, E. & Galán, E., «Landscape Patterns and Energy Use: A Proposal for Measuring Complexity in Internal Agro-Ecosystem Processes». *Second World Congress of Environmental History. Environmental History in the Making*, Universtiy of Minho, International School Congress/International Workshop on Environmental History Group (ISC/IWEH), International Consortium of Environmental History Organisations (ICEHO), Guimaraes (Portugal), 8-12 de juliol de 2014. Comunicació.

Galán, E.; Tello, E.; Marco, I.; Marull, J.; Murray, I.; Domene, E. & Font, C., «Drivers, Paths and Consequences of the End of Organic Farm Systems in Catalonia and Mallorca (Spain): An Energy Analysis Linked to Land-Use Changes from the mid-19th to mid-20th centuries». *Second World Congress of Environmental History. Environmental History in the Making*, Universtiy of Minho, International School Congress/International Workshop on Environmental History Group (ISC/IWEH), International Consortium of Environmental History Organisations (ICEHO), Guimaraes (Portugal), 8-12 de juliol de 2014. Comunicació.

Marull, J.; Otero, I.; Stefanescu, C. & Tello, E., «Exploring the Links between Forest Transitions and Landscape Changes in the Mediterranean: Can Forest Recovery Lead to Lower Landscape Quality?». *Second World Congress of*

Environmental History. Environmental History in the Making, Universtiy of Minho, International School Congress/International Workshop on Environmental History Group (ISC/IWEH), International Consortium of Environmental History Organisations (ICEHO), Guimaraes (Portugal), 8-12 de juliol de 2014. Comunicació.

Tello, E., «El papel de los conflictos sociales y las políticas públicas en la trayectoria a largo plazo del metabolismo hídrico en la ciudad de Barcelona (1860-2011): de la privación a la abundancia y la eco-eficiencia». *III Seminario de Metabolismo Social*, Cuerpo Académico Sociedad, Ciudad y Territorio (Consejo Nacional de Ciencia y Tecnología, Benemérita Universidad Autónoma de Puebla y Instituto de Ciencias Sociales y Humanidades "Alfonso Vález Pliego") i Universidad Pablo Olavide de Sevilla, Puebla, 27-29 de gener de 2013. Comunicació.

Torra Fernández, Lidia

Torra Fernández, L., «Las fuentes notariales para el estudio de la formación, renovación y cancelación de sociedades mercantiles constituidas en Barcelona durante el s.XVIII», *XII Congreso de la Asociación de Historia Contemporánea. Pensar con la Historia desde el siglo XXI*, Madrid, 17-19 de setembre de 2014. Ponència.

Torra Fernández, L., «Fabricants, menestrals, jornalers i mossos a Sabadell. Un estudi sobre mobilitat social i geogràfica, a partir del primer padró de població (1824)». *XVI Seminari d'Història Econòmica i Social*, Universitat de Girona, Girona, 2-3 de juliol de 2014. Comunicació.

Torregrosa Hetland, Sara

Torregrosa, S., «Did democracy bring redistribution? Insights from the Spanish tax system, 1960-1990», *Economic History Association 2014 Annual Meeting*, Columbus, Ohio, 12-14 de setembre de 2014. Pòster.

Herranz Loncán, A.; Badia-Miró, M.; Carreras Marín, A.; Espuelas Barroso, S.; Guilera Rafecas, J.; Koepke, N.; Sabaté Domingo, O.; Torregrosa Hetland, S.; Yáñez Gallardo, C.R., *et alii*, «Crecimiento económico, integración de mercados y desigualdad regional en América Latina (1870-2010)», *XI Congreso Internacional de la AEHE*, CUNEF, Madrid, 4-5 de setembre de 2014. Pòster.

Torregrosa, S., «Sesión de tesis doctorales en curso Sistema fiscal y redistribución: la transición fiscal española (1960-1990)», *XI Congreso Internacional de la AEHE*, CUNEF, Madrid, 4-5 de setembre de 2014. Presentació.

Torregrosa, S., «Sticky income inequality in the Spanish transition (1973-1990)», *IV Congreso Latinoamericano de Historia Económica-CLADHE IV*, Asociación Colombiana de Historia Económica, Universidad Jorge Tadeo Lozano, Bogotá, 23-25 de juliol de 2014. Comunicació.

Torregrosa, S., «Sticky income inequality in the Spanish transition (1973-1990)», *Jornadas de Historia Económica*, Universidad de Santiago de Chile i Universidad de Valparaíso, 18 de juliol de 2014. Comunicació.

Torregrosa, S., «A fiscal revolution? Progressivity in the Spanish tax system, 1960-1990». *XREPP Doctoral Day in Economics*, Universitat de Barcelona, Barcelona, 5 de febrer de 2014. Comunicació.

Torregrosa, S., «A fiscal revolution? Progressivity in the Spanish tax system, 1960-1990». *XXI Encuentro de Economía Pública*, Universitat de Girona, Girona, 30 de gener de 2014. Comunicació.

Torregrosa, S., «A fiscal revolution? Progressivity in the Spanish tax system, 1960-1990». *PhD Workshop*, Institut d'Economia de Barcelona, Barcelona, 21 de gener de 2014. Comunicació.

Valls Junyent, Francesc

Catalan Vidal, J. & Valls-Junyent, F., «Orígenes y desarrollo de una economía industrial madura. La "Història Econòmica de Catalunya" desde la perspectiva de la investigación clásica y reciente», *XI Encuentro de Didáctica de la Historia Económica (DIDHE)*, Asociación Española de Historia Económica, Universidade de Santiago de Compostela, Santiago de Compostela, 26-27 de juny de 2014. Comunicació.

Sánchez, A. & Valls-Junyent, F., «L'altre pa de la indústria. La procedència del cotó descarregat al port de Barcelona, 1790-1840». *XIII Congrés d'Història de Barcelona. En memòria d'Antoni de Capmany (1742-1813). Barcelona i el mar*, Seminari d'Història de Barcelona, Museu Marítim de Barcelona, 12-13 de novembre de 2013. Comunicació.

Yáñez Gallardo, César

Herranz Loncán, A.; Badia-Miró, M.; Carreras Marín, A.; Espuelas Barroso, S.; Guilera Rafecas, J.; Koepke, N.; Sabaté Domingo, O.; Torregrosa Hetland, S.; Yáñez Gallardo, C.R., *et alii*, «Crecimiento económico, integración de mercados y desigualdad regional en América Latina (1870-2010)», *XI Congreso Internacional de la AEHE*, CUNEF, Madrid, 4-5 de setembre de 2014. Pòster.

Yáñez Gallardo, C., *IV Congreso Latinoamericano de Historia Económica-CLADHE IV*, Asociación Colombiana de Historia Económica, Universidad Jorge Tadeo Lozano, Bogotá, 23-25 de juliol de 2014. Membre del Comitè Acadèmic Internacional.

Yáñez Gallardo, C., *IV Congreso Latinoamericano de Historia Económica-CLADHE IV*, Asociación Colombiana de Historia Económica, Universidad Jorge Tadeo Lozano, Bogotá, 23-25 de juliol de 2014. Membre del Comitè Organitzador Internacional.

Yáñez Gallardo, C., Badia-Miró, M. & Carreras-Marín, A., «E-learning as a way of connecting students from developing countries to the global academic world. A case study on Bolivia, Chile and Barcelona», *International Conference of e-Learning*, Universidad Federico Santa María, Valparaíso, 26-27 de juny de 2014. Ponència.

Yáñez Gallardo, C. *2º Congreso Chileno de Historia Económica*, Universidad de Valparaíso, Valparaíso, 6-7 de setembre de 2013. President del Comitè Organitzador i membre del Comitè Científic.

Yáñez Gallardo, C. & Ponce, J.I., «Déficit de ciudadanía y atraso económico en Chile en las décadas centrales del siglo XX», *2º Congreso Chileno de Historia Económica*, Universidad de Valparaíso, Valparaíso, 6-7 de setembre de 2013. Comunicació.

Yáñez Gallardo, C. & Ducoing, C., «La demanda democratizadora de la economía en el gobierno de Allende. Antecedentes y consecuencias», *Jornadas A 40 años del Golpe de Estado en Chile. Usos y abusos de la Historia*, Santiago de Xile, 2-4 de setembre de 2013. Comunicació.

Yáñez Gallardo, C., *Segundo Workshop "Estado, ciudadanía y atraso económico en Chile 1925-1973"*, Instituto de Historia y Ciencias Sociales de la Universidad de Valparaíso, Valparaíso, 6 de juny de 2013. Organitzador.

PARTICIPACIÓ EN REVISTES

Membres de Consells de Redacció de revistes indexades

Catalan Vidal, Jordi	<i>Business History</i> <i>Revista de Historia Industrial</i>
Fernández Pérez, Paloma	<i>Business History</i> (coeditora) <i>Journal of Family Business Strategy</i> (Guest Editor)
Gutiérrez Poch, Miquel	<i>Revista de Història Industrial</i> (Editor)
Herranz Loncán, Alfonso	<i>Economic History Review</i> <i>Revista de Historia Económica. Journal of Iberian and Latin American Economic History</i>
Pascual Domènech, Pere	<i>Revista de Historia Industrial</i> (Consell Assessor)
Prat Sabartés, Marc	<i>Revista de Historia Industrial</i> (Secretari)
Sánchez Suàrez, Àlex	<i>Revista de Historia Industrial</i> (Editor)
Sudrià Triay, Carles	<i>Revista de Historia Industrial</i> (Co-director)

Membres de Consells de Redacció de revistes no indexades

Blasco Martel, Yolanda	<i>Diálogos. Universidad de Costa Rica</i> (Consell Assessor Internacional)
Calvo Calvo, Angel	<i>Scripta Nova</i> (Consell de Redacció)
Carreras Marín, Anna	<i>Investigaciones de Historia Económica</i> (Consell Editor)
Catalan Vidal, Jordi	<i>H-industri@. Revista de Historia de la industria argentina y Ilatinoamericana</i> (Comitè Assessor Internacional) <i>Materials d'Història de l'Arxiu de la CON de Catalunya</i> (Comitè Editorial) <i>Recerques</i>
Colomé Ferrer, Josep	<i>Estudis d'Història Agrària</i>
Fernández Pérez, Paloma	<i>Investigaciones de Historia Económica</i> <i>Boletín del Centro de Economía y Desarrollo de la Universidad de Buenos Aires</i> <i>Entrepreneurial History Discussion Papers</i> (on line)
Herranz Loncán, Alfonso	<i>Economic History of Developing Regions</i>
Pascual Domènech, Pere	<i>Investigaciones de Historia Económica</i> (Consell Assessor) <i>Transportes, Servicios y Telecomunicaciones</i>
Planas Maresma, Jordi	<i>Ponències. Revista del Centre d'Estudis de Granollers</i> (director)
Ramon Muñoz, Ramon	<i>Miscel·lània Cerverina</i>
Sánchez Suàrez, Àlex	<i>Investigaciones de Historia Económica</i>

	<i>L'Avenç</i>
Sudrià Triay, Carles	<i>Revista de Economia Industrial</i>
Tello Aragay, Enric	<i>Global Environment. A Journal of History and Natural and Social Sciences</i>
Valls Junyent, Francesc	<i>Recerques</i>

Avaluadors de revistes indexades

Badia Miró, Marc	<i>Investigaciones de Historia Económica</i> <i>Revista de Historia Económica. Journal of Iberian and Latin American Economic History</i>
Benaul Berenguer, Josep M.	<i>Investigaciones de Historia Económica</i>
Blasco Martel, Yolanda	<i>Business History</i> <i>Investigaciones de Historia Económica</i>
Calvo Calvo, Àngel	<i>Business History</i>
Catalan Vidal, Jordi	<i>European Review of Economic History</i> <i>Investigaciones de Historia Económica</i> <i>Revista de Historia Económica</i> <i>Revista de Historia Industrial</i>
Fernández Pérez, Paloma	<i>Business History</i> <i>Enterprise and Society</i> <i>Investigaciones de Historia Económica</i>
García Orallo, Ricard	<i>Historia Agraria. Revista de Agricultura e Historia Rural</i>
Herranz Loncán, Alfonso	<i>Historia Agraria</i> <i>Economic History Review</i> <i>Journal of Economic History</i>
Koepke, Nikola	<i>Economics & Human Biology</i> <i>Population and Development Review</i>
Pascual Domènech, Pere	<i>Investigaciones de Historia Económica</i> <i>Revista de Historia Industrial</i>
Planas Maresma, Jordi	<i>Historia Agraria. Revista de Agricultura e Historia Rural</i>
Prat Sabartés, Marc	<i>Business History</i> <i>Economic History Review</i>
Ramon Muñoz, Ramon	<i>Historia Agraria. Revista de Agricultura e Historia Rural</i> <i>Investigaciones de Historia Económica</i>
Sánchez Suàrez, Àlex	<i>Investigaciones de Historia Económica</i> <i>Revista de Historia Económica. Journal of Iberian and Latin American Economic History</i>
Soto Company, Ricard	<i>Investigaciones de Historia Económica</i>

Sudrià Triay, Carles	<i>Investigaciones de Historia Económica</i> <i>Business History Review</i> <i>Revista de Historia Económica</i>
Tello Aragay, Enric	<i>Ecological Economics</i> <i>Historia Agraria. Revista de Agricultura e Historia Rural</i> <i>Investigaciones de Historia Económica</i> <i>Land Use Policy</i> <i>Revista de Historia Industrial</i> <i>Scripta Nova. Revista Electrónica de Geografía y Ciencias Sociales</i>
Torra Fernández, Lúdia	<i>Textile History</i>
Valls Junyent, Francesc	<i>Enterprise & Society</i> <i>Historia Agraria. Revista de Agricultura e Historia Rural</i> <i>Investigaciones de Historia Económica</i> <i>Revista de Historia Industrial</i>
Yáñez Gallardo, César	<i>Revista de Historia Industrial</i> <i>Revista Uruguaya de Historia Económica</i>

Avaladors de revistes no indexades

Badia Miró, Marc	<i>América Latina en la Historia Económica</i>
Benaul Berenguer, Josep M.	<i>Recerques</i> <i>Segle XX</i>
Blasco Martel, Yolanda	<i>Revista de Historia de la Economía y de la Empresa</i>
Calvo Calvo, Ángel	<i>Revista TST</i> <i>International Journal of Communication</i> <i>Technology and Culture</i>
Carbonell Esteller, Montserrat	<i>Arenal. Revista de Historia de las mujeres</i> <i>Areas. Revista Internacional de Ciencias Sociales</i> <i>Crítica Penal y Poder</i> <i>Revista Mundo Agrario</i> <i>Recerques</i>
Catalan Vidal, Jordi	<i>Recerques</i>
Fernández Pérez, Paloma	<i>Australian Economic History Review</i> <i>Historia económica & Historia de empresas</i>
Herranz Loncán, Alfonso	<i>Revista Innovar</i> <i>Revista Uruguaya de Historia Económica</i>
Planas Maresma, Jordi	<i>Agricultural History</i> <i>International Journal of Livestock Production</i>

	<i>Estudios Rurales. Publicacion del Centro de Estudios de la Argentina rural (UNQ)</i>
Prat Sabartés, Marc	<i>Recerques</i>
San Julián Arrupe, Javier	<i>Economics Bulletin (on-line)</i>
Sánchez Suárez, Àlex	<i>Recerques</i>
Soto Company, Ricard	<i>Recerques</i>
Sudrià Triay, Carles	<i>Recerques</i>
Tello Aragay, Enric	<i>Ciudad y Territorio. Estudios Territoriales</i> <i>Revista Española de Estudios Agrosociales y Pesqueros</i>
Valls Junyent, Francesc	<i>Recerques</i>
Yáñez Gallardo, C.	<i>América Latina en la Historia Económica</i> <i>Revista Historia Crítica</i> <i>Revista TST</i>

CURSOS, CONFERÈNCIES I SEMINARIS

Badia Miró, Marc

Tello, E. & Badia, M., «An inner-frontier model to explain vine-growing specialization in the province of Barcelona (Catalonia, Spain) in the mid-nineteenth century», Seminaris del Departament d'Història i Institucions Econòmiques de la Universitat de Barcelona, Barcelona, 15 de gener de 2014. Seminari.

Benaul Berenguer, Josep Maria

Benaul Berenguer, J.M., «Difusión espacial de la tejeduría algodonera y pequeña empresa en Cataluña, 1780-1820. Un estudio de caso: Sabadell», Seminaris del Departament d'Història i Institucions Econòmiques de la Universitat de Barcelona, Barcelona, 26 de febrer de 2014. Seminari.

Blasco Martel, Yolanda

Sudrià Triay, C.; Blasco Martel, Y. & Nogués Marco, P., «Insider Lending and Credit Misallocation in mid-19th Century Catalonia: Information Asymmetry or Banking Privilege?», Seminari del Departament d'Història i Institucions Econòmiques de la Universitat de Barcelona, 25 de setembre de 2013. Seminari.

Blasco-Martel, Y., «La redes sociales de inversión en Barcelona a mediados del siglo XIX: metodología de una investigación», Seminario del Grupo de Investigación *La construcción de las redes de poder en la España contemporánea y sus relaciones con el mundo atlántico*, Universidad Autónoma de Madrid, 24 de octubre de 2013. Seminari.

Colomé Ferrer, Josep

Colomé Ferrer, Josep, «Vilafranca al segle XIX (economia i societat)», *Curs d'Història de Vilafranca del Penedès*, Arxiu Comarcal de l'Alt Penedès, l'Institut d'Estudis Penedesencs i Òmnium Cultural, 12 de març de 2014. Conferència.

Calvo Calvo, Àngel

Calvo, A., «Comunicació i obres públiques», al curs *International L'acció econòmica de la Mancomunitat de Catalunya*, UIMP-Centre Ernest Lluch, Barcelona, 30-31 octubre de 2013. Conferència.

Fernández Pérez, Paloma

Fernández Pérez, P., «Multinationales familiares innovadoras: una perspectiva global», Facultad de Empresariales; Universidad del Pacífico, Lima, 12 d'agost de 2014. Conferència.

Fernández Pérez, P., «Innovación e internacionalización de empresas familiares y colaboración de investigación en empresa familiar», Facultad de Administración de Empresas, Universidad del Pacífico, 2-6 d'agost de 2014. Curs.

Fernández Pérez, P., «International Business History in Barcelona. The experience of a new course in a new degree», Enseñanza de la Historia Empresarial: *iniciativas y experiencias en escuelas de negocio y administración en América Latina*, organitzat per Harvard Business School i David Rockefeller Centro para Estudios Latinoamericanos, Universidad de Harvard i Grupo de Historia y Empresariado, Facultad de Administración. Universidad de los Andes, Bogotá, Colòmbia, 26 de juliol de 2014. Videoconferència.

Fernández Pérez, P., «La utilidad de los modelos de internacionalización para el análisis histórico», *II Encuentro Nacional de Grupos de Investigación en Historia Empresarial y Emprendimiento* de la Universidad de Cauca. Centro de Educación Continua Abierta y Virtual, Facultad de Ciencias Contables Económicas y Administrativas. Popayán, Colòmbia, 29 de maig de 2014. Videoconferència.

Galán del Castillo, Elena

Galán del Castillo, E., «Decreasing or increasing the metabolic rift? Closing the nutrients gap at the end of organic agricultures in the Mediterranean Spain », Butler Room, Nuffield College. Oxford, 28 de maig de 2014.. Seminari.

Galán del Castillo, E. & Corbacho, B., «Història ambiental i econòmica a Montjuïc durant la dictadura de Franco / Sistemes agro-ecològics a la regió de Montjuïc», Grau *Human Geography Field Course (GEOG25150: Field and Study Skills)*. University of Bristol, Bristol (Regne Unit), 7 de maig de 2014. Seminari-conferència.

Galán del Castillo, E. & Corbacho, B., «Environmental History of Spanish Agro-Ecosystems», Seminar Series of Departament of History. University of Saskatchewan, Saskatoon (Canadà), 25 d'octubre de 2013. Seminari.

Gutiérrez Poch, Miquel

Gutiérrez Poch, M., «"Els nostres uniformistes falten a les lleis del respecte mutu i la justícia". Un catalanista oblidat: Francesc Romaní i Puigdengolas (1831-1912) i el naixement del catalanisme polític a Capellades », Auditori del Museu de la Pell d'Igualada, Centre d'Estudis Comarcals d'Igualada-Ajuntament d'Igualada, 25 de setembre de 2014. Conferència.

Gutiérrez Poch, M., «"Se dolia de lo passat". Francesc Romaní i Puigdengolas (1831-1912) i el naixement del catalanisme polític a Capellades», Conferència institucional de l'11 de setembre, Ajuntament de Capellades, Museu Molí Paperer de Capellades, 10 de setembre de 2014. Conferència.

Herranz Loncán, Alfonso

Bignon, V.; Esteves, R.; & Herranz-Loncán, A., «Big push or big grab? Railways, government activism and export growth in Latin America, 1865-1913», University of Pretoria, Pretòria, 26 de maig de 2014. Seminari.

Bignon, V.; Esteves, R.; & Herranz-Loncán, A., «Big push or big grab? Railways, government activism and export growth in Latin America, 1865-1913», University of Stellenbosch, Stellenbosch, 19 de maig de 2014. Seminari.

Koepke, Nikola

Koepke, N., «What do the bones tell us? The very long-run evolution of the human well-being in Europe», Departament d'Economia i Història Econòmica, Universitat Autònoma de Barcelona, Bellaterra, 3 de desembre de 2013. Seminari.

Masjuan Bracons, Eduard

Masjuan, E., «Mateo Morral, l'anarquisme contra la monarquia», Casal Pere IV, Sabadell, 16 de juliol de 2014. Conferència.

Masjuan, E., «Xerrada col·loqui amb els historiadors Josep Cruanyes, Martí Martín i Eduard Masjuan», *Memorial Lluís Companys 2013*, Memorial "Lluís Companys a Sabadell", Sabaell, 9 d'octubre de 2013. Conferència.

Pascual Domènech, Pere

Pascual Domènech, P., «La formació del sistema econòmic de la revolució industrial a Catalunya», *150 Aniversari de l'Associació d'Enginyers Industrials de Catalunya*, Ajuntament d'Igualada, Igualada, 20 de novembre de 2013. Conferència.

Pascual Domènech, P., «Context econòmic, política monetària i producció de moneda a la Seca de Barcelona», Revolució industrial i producció monetària. La Seca de Barcelona i el seu context. XVII Curs d'història monetària hispànica Gabinet Numismàtic de Catalunya/Museu Nacional d'Art de Catalunya, Barcelona, 27-28 de novembre de 2013. Curs.

Pascual Domènech, P., «Crédito hipotecario y acumulación de capital inmobiliario 1855-1895», Seminari del Departament d'Història i Institucions Econòmiques de la Universitat de Barcelona, Barcelona, 13 de novembre de 2013. Seminari.

Planas Maresma, Jordi

Planas, J., «State intervention in wine markets in France and Spain in early twentieth century», *Seminaris del Departament d'Història i Institucions Econòmiques de la Universitat de Barcelona*, Barcelona, 12 de febrer de 2014. Seminari.

Planas, J., «La crisi vitícola del començament del segle XX al Languedoc i a Catalunya», *Seminaris d'Història Rural 2013-2014*, Institut de Recerca Històrica, Centre de Recerca d'Història Rural, Universitat de Girona, Girona, 20 de desembre de 2013. Seminari.

Planas, J., «El passat agrari de Mollet del Vallès», Conferència inaugural de l'exposició *El món agrari a les terres de parla catalana*, Mollet del Vallès, 3 d'octubre de 2013. Conferència.

Ramon Muñoz, Ramon

Ramon-Muñoz, R. & Ramon-Muñoz, J.M., «Industrialization and living standards in 19th century Catalonia: the case of Igualada», *Seminaris del Departament d'Història i Institucions Econòmiques*, Universitat de Barcelona, Barcelona, 18 de juny de 2014. Seminari.

Sánchez Suárez, Àlex

Sánchez Suárez, À., «Les Indianes i els inicis de la Revolució Industrial a Catalunya», Grup de Recerca d'Història de l'Art, Facultat de Geografia i Història, 11 de juny de 2014. Conferència.

San Julián Arrupe, Javier

San Julián, J., «Economic Thought behind fiscal reform: Roads towards progressive Taxation in Europe at the end of the 19th Century», *Summer School ESHET*, Saragossa, 31 d'agost-7 de setembre de 2014. Seminari.

San Julián, J., «Economic Thought behind fiscal reform: Roads towards progressive Taxation in Europe at the end of the 19th Century», Seminario Departamento de Análisis Económico, Universidad de Sevilla, Sevilla, 19 de setembre de 2014. Seminari.

Soler Becerro, Raimon

Soler Becerro, R., «La Transició Nacional. De la mort del Dictador a les eleccions del Parlament de Catalunya, 1975-1980», *Curs d'Història de Catalunya. La Transició a Catalunya i al Penedès*, Òmnium Cultural, Vilafranca del Penedès, 30 de setembre de 2014. Conferència.

Soler Becerro, R., «Rabassaires i Republicans. La mobilització pagesa al districte del Vendrell, 1931-1936», *Setmana Internacional dels Arxius*, Centre Cívic de l'Estació, el Vendrell, 13 de juny de 2014. Conferència.

Soler Becerro, R., «Vilafranca al primer terç del segle XX», *Curs d'Història de Vilafranca del Penedès*, Arxiu Comarcal de l'Alt Penedès, l'Institut d'Estudis Penedesencs i Òmnium Cultural, 18 de març de 2014. Conferència.

Soler Becerro, R., «Tornant sobre el conflicte agrari català durant la Segona República: la "pagesia familiar" i la gran propietat agrària», *Seminaris del Departament d'Història i Institucions Econòmiques de la Universitat de Barcelona*, Barcelona, 29 de gener de 2014. Seminari.

Sudrià Triay, Carles

Sudrià Triay, C.; Blasco Martel, Y. & Nogués Marco, P., «Insider Lending and Credit Misallocation in mid-19th Century Catalonia: Information Asymmetry or Banking Privilege?», *Seminari del Departament d'Història i Institucions Econòmiques de la Universitat de Barcelona*, 25 de setembre de 2013. Seminari.

Tello Aragay, Enric

Tello, E., *Seminario Taller de metodologías y métodos para el cálculo del balance energético y la eficiencia energética*, Programa de Intercambio de Expertos Cuba-Unión Europea, l'Havana, 5 de juny de 2014. Participació com a expert.

Tello, E. & Badia-Miró, M., «An inner-frontier model to explain vine-growing specialization in the province of Barcelona (Catalonia, Spain) in the mid-nineteenth century», *Seminaris del Departament d'Història i Institucions Econòmiques de la Universitat de Barcelona*, Barcelona, 15 de gener de 2014. Seminari.

Valls-Junyent, Francesc

Valls-Junyent, F., «La Guerra de Successió i els Dalmases, paraires de St. Martí de Sesgueioles i Barons de Pierola», *Actes commemoratius del Tricentenari*. Centre d'Estudis Comarcals d'Igualada-Institut Municipal de Cultura-Ajuntament d'Igualada, 24 de setembre de 2014. Conferència.

Valls-Junyent, F., «La Guerra de Successió i els Dalmases», *Actes commemoratius del Tricentenari*. Ajuntament dels Hostalets de Pierola-Amics de la Música-Casal Català, 12 de setembre de 2014. Conferència.

Valls-Junyent, F., «Les conseqüències econòmiques de la Guerra de Successió i el creixement econòmic català setcentista: vells i nous debats», Universitat Catalana d'Estiu 2014, Prada de Conflent, 19 d'agost de 2014. Conferència.

Valls-Junyent, F.: «El comerç atlàntic. El bacallà i l'alimentació a Barcelona, s. XVII-XIX», Centre de Recerca i Debat, Diàlegs d'Història Urbana i Patrimoni, MUHBA, Plaça del Rei, Sala Martí l'Humà, 16 de juny de 2014. Conferència.

PREMIS I RECONeixEMENTS

Anna Carreras-Marín, Marc Badia-Miró i José Alejandro Peres Cajías guardonats amb el Premio Hamilton 2014

Anna Carreras-Marín, Marc Badia-Miró i José Alejandro Peres Cajías han estat guardonats amb el Premio Hamilton 2014 al millor article d'història econòmica publicat en revistes internacionals pel treball "Intraregional Trade in South America, 1912-1950: The Cases of Argentina, Bolivia, Brazil, Chile and Peru" (*Economic History of Developing Regions*, 28, 2013).

Sergio Espuelas Barroso guardonat amb el Premio Larruga 2014

Sergio Espuelas Barroso ha estat guardonat amb el Premio Larruga 2014 a la millor tesi doctoral d'història econòmica. La tesi es titula *Desigualdad, democracia y Estado del Bienestar. Un análisis comparativo de los determinantes del gasto social en España (1850-2005)*, i ha estat dirigida per Alfonso Herranz Loncán i defensada a la Universitat de Barcelona el 4 de novembre de 2011.

Marc Badia-Miró, Yolanda Blasco-Martel, Sergi Lozano i Raimon Soler guardonats amb el Premio Felipe Ruiz Martín 2014

Marc Badia-Miró, Yolanda Blasco-Martel, Sergi Lozano i Raimon Soler Becerro han estat guardonats amb el Premio Felipe Ruiz Martín 2014 al millor article publicat en revistes d'història econòmica i d'història del pensament econòmic pel treball "Redes sociales y negocios. La red de inversión del Banco de Barcelona en la economía catalana a mediados del siglo XIX" (*Investigaciones de Historia Económica-Economic History Research*, 3, 2013).

Paloma Fernández guanya el premi ICREA Academia 2013

La Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats distingeix la trajectòria de Paloma Fernández Pérez amb el premi ICREA Academia 2013.

Àlex Sánchez guanya el Premi Estudis-Fundació Caixa d'Enginyers dels Premis Bonaplata 2013

L'Associació del Museu de la Ciència i de la Tècnica i d'Arqueologia Industrial de Catalunya ha atorgat el Premi Estudis-Fundació Caixa d'Enginyers dels Premis Bonaplata 2013 pel llibre-catàleg *Indians, 1736-1847. Els orígens de la Barcelona Industrial*, del qual n'és coordinador i coautor Àlex Sánchez.

Àlex Sánchez rep una menció especial del jurat del Premi Agustí Duran i Sanpere d'Història de Barcelona dels Premis Ciutat de Barcelona 2013

El jurat del Premi Agustí Duran i Sanpere d'Història de Barcelona dels Premis Ciutat de Barcelona 2013 fa una menció especial al llibre fruit de l'exposició *Indians 1736-1847. Els orígens de la Barcelona Industrial*, dirigit per Àlex Sánchez.

Raimon Soler guanya el premi d'investigació Jaume Caresmar 2013

L'Ajuntament d'Igualada i el Centre d'Estudis Comarcals d'Igualada ha atorgat el primer premi d'investigació Jaume Caresmar 2013 al treball de Raimon Soler titulat *El Centre Republicà d'Igualada i el republicanisme a l'Anoia, 1893-1936*

DOCÈNCIA IMPARTIDA PELS MEMBRES DEL DEPARTAMENT

CURS 2012-2013

AGUIRRE BRIONES, ANDRÉS

1. Història Econòmica i Social. Relacions Laborals. Facultat d'Economia i Empresa.
  2. Introducció a la Història. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa.
-

ÀLVAREZ KLEE, ROSER

1. Història Econòmica. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa.
  2. Introducció a la Història. Economia. Facultat d'Economia i Empresa
  3. Introducció a la Història. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa.
-

BADIA MIRÓ, MARC

1. Història Econòmica Mundial. Economia. Facultat d'Economia i Empresa.
  2. Història Econòmica. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa.
  3. Història Econòmica d'Amèrica Llatina. Màster en Història Econòmica. Facultat d'Economia i Empresa.
  4. Experiències regionals de desenvolupament. Màster en Història Econòmica. Facultat d'Economia i Empresa.
  5. L'economia llatinoamericana en perspectiva històrica. Màster d'Estudis Llatinoamericans. Facultat d'Economia i Empresa.
-

BENAU BERENQUER, JOSEP M.

1. Història Econòmica d'Espanya. Economia. Facultat d'Economia i Empresa.
  2. Història Econòmica de l'Empresa. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa.
  3. L'empresa en l'economia contemporània. Màster de Recerca en Empresa, Finances i Assegurances. Facultat d'Economia i Empresa.
  4. Història Econòmica de l'Empresa. Màster en Història Econòmica. Facultat d'Economia i Empresa.
-

BLASCO MARTEL, YOLANDA

1. Història Econòmica. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa.
  2. Introducció a la Història. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa.
  3. Història Financera. Màster en Història Econòmica. Facultat d'Economia i Empresa.
-

CARBONELL ESTELLER, MONTSERRAT

1. Dones, Treball i Societat. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa.
  2. Història Econòmica. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa.
  3. Introducció a la Història. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa.
  4. Introducció a la Història. Economia. Facultat d'Economia i Empresa.
  5. Història Política i Social Contemporània. Gestió i Administració Pública. Facultat de Dret.
  6. Pobresa i desigualtat en l'era de la globalització. Màster en Criminologia i Sociologia Juridicopenal. Facultat de Dret.
  7. Història de les Dones. Màster en Estudis de Dones, Gènere i Ciutadania. Institut Interuniversitari d'Estudis de Dones i Gènere.
-

CARRERAS MARÍN, ANNA

1. Història Econòmica Mundial. Economia. Facultat d'Economia i Empresa.
  2. Història Econòmica. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa.
  3. Introducció a la Història. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa.
  4. Història Econòmica d'Amèrica Llatina. Màster en Història Econòmica. Facultat d'Economia i Empresa.
-

CASTAÑEDA PEIRÓN, LLUIS

1. Història Política i Social Contemporània. Criminologia. Facultat de Dret.
  2. Història Financera. Màster en Història Econòmica. Facultat d'Economia i Empresa.
-

CATALAN VIDAL, JORDI

1. Història Econòmica del Segle XX. Economia. Facultat d'Economia i Empresa.
  2. Història Econòmica de Catalunya. Economia. Facultat d'Economia i Empresa.
  3. Historia Industrial i de l'Empresa. Màster en Història Econòmica. Facultat d'Economia i Empresa.
  4. Anàlisi Històrica del Desenvolupament Econòmic. Màster en Història Econòmica. Facultat d'Economia i Empresa.
-

COLOMÉ FERRER, JOSEP

1. Història Econòmica. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa.
  2. Història Econòmica Mundial. Economia. Facultat d'Economia i Empresa.
  3. Conflictes internacionals. Ciències Polítiques i de l'Administració. Facultat de Dret.
  4. Introducció a la Història. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa.
-

FERNÁNDEZ PÉREZ, PALOMA

1. Història de l'Empresa Internacional. Economia Internacional. Facultat d'Economia i Empresa.
  2. Història Econòmica de l'Empresa. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa.
  3. Introducció a la Història. Economia Internacional. Facultat d'Economia i Empresa.
  4. Empresa familiar, innovació i globalització. Màster en Creació i Gestió d'Empreses Innovadores i de Base Tecnològica. Facultat d'Economia i Empresa.
  5. L'empresa en l'economia contemporània. Màster de Recerca en Empresa, Finances i Assegurances. Facultat d'Economia i Empresa.
-

GALÁN DEL CASTILLO, ELENA

1. Desenvolupament Sostenible. Ciències Ambientals. Facultat de Biologia.
  2. Introducció a la Història. Economia. Facultat d'Economia i Empresa.
-

GARCÍA ORALLO, RICARD

1. Història Econòmica Mundial. Economia. Facultat d'Economia i Empresa.
  2. Història Econòmica. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa.
  3. Introducció a la Història. Economia. Facultat d'Economia i Empresa.
-

GUILERA RAFECAS, JORDI

1. Història Econòmica. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa.
  2. Introducció a la Història. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa.
-

GUTIÉRREZ POCH, MIQUEL

1. Història Econòmica d'Espanya. Economia. Facultat d'Economia i Empresa.
  2. El creixement econòmic en perspectiva històrica. Economia. Facultat d'Economia i Empresa.
  3. L'empresa en l'economia contemporània. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa.
  4. Història industrial i de l'empresa. Màster en Història Econòmica. Facultat d'Economia i Empresa.
-

HERRANZ LONCÁN, ALFONSO

1. Història Econòmica del Segle XX. Economia. Facultat d'Economia i Empresa.
  2. Història del Pensament Econòmic. Economia. Facultat d'Economia i Empresa.
  3. Història de l'Estat del Benestar. Sociologia. Facultat d'Economia i Empresa.
  4. Hisenda i Estat del Benestar. Màster en Història Econòmica. Facultat d'Economia i Empresa.
-

KOEPKE, NIKOLA

1. Història Econòmica. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa.
  2. Història Ambiental: Energia i Territori. Màster en Història Econòmica. Facultat d'Economia i Empresa.
  3. Taller metodològic. Doctorat en Història Econòmica. Facultat d'Economia i Empresa.
-

MARCO LAFUENTE, INÉS

1. Introducció a la Història. Sociologia. Facultat d'Economia i Empresa.
-

MASJUAN BRACONS, EDUARD

1. Història Econòmica. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa.
  2. Història. Sociologia. Facultat d'Economia i Empresa.
  3. Introducció a la Història. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa.
  4. Introducció a la Història. Sociologia. Facultat d'Economia i Empresa.
-

PADRÓ CAMINAL, ROC

1. Introducció a la Història. Sociologia. Facultat d'Economia i Empresa.

PLANAS MARESMA, JORDI

1. Història Econòmica d'Espanya. Economia. Facultat d'Economia i Empresa.

2. Història Ambiental: Energia i Territori. Master en Història Econòmica. Facultat d'Economia i Empresa.

PRAT SABARTÉS, MARC

1. Història de les Doctrines Econòmiques. Economia. Facultat d'Economia i Empresa.

2. Història del Pensament Econòmic. Economia. Facultat d'Economia i Empresa.

3. Anàlisi Històrica del Desenvolupament Econòmicament. Màster en Història Econòmica. Facultat d'Economia i Empresa.

4. La Globalització en la Història. Màster en Història Econòmica. Facultat d'Economia i Empresa.

RAMON MUÑOZ, RAMON

1. Història Econòmica. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa.

2. L'Empresa en l'Economia Contemporània. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa.

3. Creixement Econòmic en Perspectiva Històrica. Economia. Facultat d'Economia i Empresa.

4. Història Econòmica del Segle XX. Economia. Facultat d'Economia i Empresa.

5. Anàlisi Històrica del Desenvolupament Econòmic. Màster en Història Econòmica. Facultat d'Economia i Empresa.

6. Història Industrial i de l'Empresa. Màster en Història Econòmica. Facultat d'Economia i Empresa.

7. La Globalització en la Història. Màster en Història Econòmica. Facultat d'Economia i Empresa.

RUA FERNÁNDEZ, JOSÉ MANUEL

1. Història Econòmica i Social. Relacions Laborals. Facultat de Dret.

2. Tècniques de Treball i Comunicació. Relacions Laborals. Facultat de Dret.

SABATÉ DOMINGO, ORIOL

1. Història Econòmica i Social. Relacions Laborals. Facultat de Dret.
  2. Tècniques de Treball i Comunicació. Relacions Laborals. Facultat de Dret.
  3. Introducció a la Història. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat de Dret.
  4. Introducció a la Història. Economia. Facultat de Dret.
-

SÁNCHEZ SUÁREZ, ALEJANDRO

1. Història Política i Social Contemporània. Ciències Polítiques. Facultat de Dret.
  2. Història Econòmica de les Institucions i de l'Empresa. Màster en Història Econòmica. Facultat d'Economia i Empresa.
  3. Història Industrial i de l'Empresa. Màster en Història Econòmica. Facultat d'Economia i Empresa.
  4. L'empresa en l'economia contemporània. Màster de Recerca en Empresa, Finances i Assegurances. Facultat d'Economia i Empresa.
-

SANJULIÁN ARRUPE, JAVIER

1. Història del Pensament Econòmic. Economia. Facultat d'Economia i Empresa.
-

SERRANO ROBLES, ELOI

1. Història Econòmica. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa.
  2. Introducció a la Història. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa.
-

SOTO COMPANYY, RICARD

1. Història Econòmica Mundial. Economia. Facultat d'Economia i Empresa.
  2. Història. Sociologia. Facultat d'Economia i Empresa.
  3. Història Política i Social. Gestió i Administració Públiques. Facultat de Dret.
  4. Introducció a la Història. Economia. Facultat d'Economia i Empresa.
  5. Introducció a la Història. Sociologia. Facultat d'Economia i Empresa.
-

SUDRIÀ TRIAY, CARLES

1. Història Econòmica del segle XX. Economia. Facultat d'Economia i Empresa.
  2. Anàlisi Històrica del Desenvolupament Econòmic. Màster en Història Econòmica. Facultat d'Economia i Empresa.
-

TELLO ARAGAY, ENRIC

1. Història Econòmica. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa.
  2. Societat i Medi Ambient. Ciències Ambientals. Facultat de Biologia.
  3. Introducció a la Història. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa.
  4. Història Ambiental. Màster en Història Econòmica. Facultat d'Economia i Empresa.
-

TORRA FERNÁNDEZ, LÍDIA

1. Història Econòmica d'Espanya. Economia. Facultat d'Economia i Empresa.
-

TORREGROSA HETLAND, Sara

1. Història Econòmica. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa.
  2. Història de l'Estat del Benestar. Sociologia. Facultat d'Economia i Empresa.
  3. Introducció a la Història. Economia. Facultat d'Economia i Empresa.
  4. Introducció a la Història. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa.
-

VALLS JUNYENT, FRANCESC

1. Història Econòmica de Catalunya. Economia. Facultat d'Economia i Empresa.
  2. Història Política de Catalunya. Ciències Polítiques. Facultat de Dret.
  3. Història Política i Social Contemporània. Ciències Polítiques. Facultat de Dret.
-

YÁÑEZ GALLARDO, CÉSAR

1. Història Econòmica. Administració i Direcció d'Empreses. Facultat d'Economia i Empresa.
  2. Història Econòmica d'Amèrica Llatina. Màster en Història Econòmica. Facultat d'Economia i Empresa.
-

ESTADES A L'ESTRANGER I PROFESSORS VISITANTS

ESTADES A L'ESTRANGER

Blasco Martel, Yolanda	Cañada Blahch Centre for Contemporary Spanish Studies, London School of Economics	Investigadora visitant. 16 de novembre – 15 de desembre de 2013
De la Villa Alemán, Laura	Levy Economics Institute of Bard College (Estats Units)	Investigadora vistant. 13 de juny – 21 de juny de 2014
De la Villa Alemán, Laura	Institute of New Economic Thinking (Canadà)	Investigadora vistant. 8 d'abril – 9 d'abril de 2014
Fernández Pérez, Paloma	Facultad de Administración de Empresas, Universidad del Pacífico (Perú)	Investigador visitant. 2 – 16 d'agost de 2014
Galán del Castillo, Elena	University of Saskatchewan (Canadà)	Investigador visitant. 9 de setembre – 20 de novembre de 2013
Gutiérrez Poch, Miquel	Department of History and Ethnology. University of Jyväskylä (Finlàndia)	Investigador visitant. 21-25 d'octubre de 2013
Herranz Loncán, Alfonso	University of Stellenbosch (Sudàfrica)	Investigador visitant. 19-30 de maig de 2014
San Julián Arrupe, Javier	Université Lumière Lyon 2 (França)	Professor visitant. 20 de març – 26 d'abril de 2014
San Julián Arrupe, Javier	Université Lumière Lyon 2 (França)	Investigador visitant. 15 de març – 5 de juny de 2014
Torregrosa Hetland, Sara	Center for Equitable Growth de la University of California - Berkeley - Department of Economics (Estats Units)	Investigador visitant. 8 de setembre-15 de desembre 2014
Yáñez Gallardo, César	Facultad de Administración y Ciencias Económicas de la Unviersidad de Valparaíso (Xile)	Professor visitant. juny-desembre de 2014
Yáñez Gallardo, César	Facultad de Administración y Economía de la Unviersidad de Santiago de Chile	Professor visitant. Juliol-desembre de 2014
Yáñez Gallardo, César	Facultad de Economía y Negocios de la Unviersidad de Santiago de Chile	Professor visitant. Juliol-desembre de 2013

Yáñez Gallardo, César	Instituto de Historia y Ciencias Sociales de la Universidad de Valparaíso (Xile)	Investigador visitant. Gener-agost 2013
-----------------------	--	--

PROFESSORS VISITANTS

Al-Ganideh, Saeb Farhan	Al Zaytoonah University (Jordània)	Estada de recerca al Departament (setembre-octubre de 2014)
Araoz, Florencia	CIEDH-Universidad del Norte Santo Tomás de Aquino	Estada de recerca al Departament (febrer-abril de 2014)
Román, Carolina	Universidad de la República (Uruguai)	Estada de recerca. 22 de setembre 3 d'octubre de 2014
Romero Barquero, Carmen Astrid	Universidad Nacional de Colombia	Estada de recerca al Departament (11 de febrer-29 de març de 2014)
Vidal-Robert, Jordi	University of Warwick	Estada de recerca al Departament (24 de març-15 de maig de 2014)
Vittoreto, Bruno	Universidad Federal de Juiz de Fora (Brasil)	Estada de recerca predoctoral al Departament (setembre 2014-juliol 2015)

GRUPS I PROJECTES D'INNOVACIÓ DOCENT

L'avaluació de les competències transversals des d'equips docents transversals: una comparació de les experiències docents d'història econòmica, matemàtiques i entorn econòmic del grau d'ADE i del grau d'Economia de la Facultat d'Economia i Empresa

2012PID-UB/003

Coordinador: Anna Carreras Marín

Integrants del grup: Marc Badia Miró; Yolanda Blasco Martel; Manuela Bosch Príncipe; Gemma Cairó Céspedes; Maria Dolores Casares Vidal; Isabel Morillo López.

Avaluació continuada, rendiment acadèmic i propostes de millora docent: el cas de l'assignatura d'Història Econòmica

2012PID-UB/174

Coordinador: Ramon Ramon Muñoz

Integrants del grup: Marc Badia Miró; Yolanda Blasco Martel; Anna Carreras Marín; Montserrat Carbonell Esteller; Josep Colomé Ferrer; Sergio Espuelas Barroso; Ricard García Orallo; Guillermo Gil-Mugarza Llorente; Jordi Guilera Rafecas; Miquel Gutierrez Poch; Jordi Planas Maresma; Alejandro Sánchez Suárez; Ricard Soto Company; Carlos Sudrià Triay; Enric Tello Aragay; Lúdia Torra Fernández, César Roberto Yáñez Gallardo

---

Una aproximación a los escritos originales de los grandes economistas para el aprendizaje del Pensamiento Económico a través de las TICs

2012PID-UB/038

Coordinador: Javier San Julián

Integrant del grup: Marc Prat Sabartés

Grup d'innovació docent en Història Econòmica, Política i Social

GIDCUB-11/EPS

Responsable: Anna Carreras Marín

Integrants del grup: Francesca Antolín Fargas, Marc Badia Miró, Josep Maria Benaul Berenguer, Yolanda Blasco Martel, Montserrat Carbonell Esteller, Lluís Castañeda Peirón, Jordi Catalan Vidal, Santiago Colmenares Guerra, Josep Colomé Ferrer, Sergio Espuelas Barroso, Paloma Fernández Pérez,

Jordi Guilera Rafecas, Miquel Gutiérrez Poch, Alfonso Herranz Loncán, Jordi Planas Maresma, Marc Prat Sabartés, Ramon Ramon Muñoz, Javier San Julián Arrupe, Àlex Sánchez Suárez, Ricard Soto Company, Carles Sudrià Triay, Enric Tello Aragay, Francesc Valls Junyent, César Yáñez Gallardo

---

MÀSTER INTERUNIVERSITARI EN HISTÒRIA ECONÒMICA

El Màster Interuniversitari en Història Econòmica (Universitat de Barcelona-Universitat Autònoma de Barcelona-Universidad de Zaragoza) té com a objectiu la formació d'investigadors capaços d'analitzar, comprendre i resoldre problemes relacionats amb el desenvolupament econòmic de les societats a partir de l'anàlisi dels fets econòmics històrics, així com de generar coneixement en les àrees de la Història Econòmica i del Desenvolupament Econòmic a llarg termini. Per obtenir aquests objectius, el Màster en Història Econòmica ofereix als estudiants uns coneixements amplis dels instruments avançats teòrics i empírics de l'anàlisi econòmica, i la perspectiva històrica necessària per a comprendre, analitzar i resoldre problemes relacionats amb el desenvolupament econòmic.

El Màster Interuniversitari en Història Econòmica constitueix la fase de formació del Programa interuniversitari de Doctorat en Història Econòmica.

El Màster Interuniversitari d'Història Econòmica, que coordina el Departament d'Història i Institucions Econòmiques, ha rebut la **menció distintiva International Master's Programme (IMP)**, que atorga l'AQU, per a programes de màster oficials i propis impartits a Catalunya. Només 14 màsters de la Universitat de Barcelona han rebut aquesta menció, dels quals dos corresponen a la Facultat d'Economia i Empresa. Aquesta menció suposa un reconeixement a la internacionalització del Màster i una ajuda econòmica de 5.000 euros per a un període de dos anys.

Destinatari

El Màster té com a destinataris els llicenciats en Economia, Administració i Direcció d'Empreses, Història, Sociologia, Geografia i Ciències Polítiques i de l'Administració.

Durada i dedicació

El Màster té una durada d'1 any (60 crèdits ECTS). Cada crèdit ECTS suposa una càrrega de treball per a l'estudiant de 25 hores. L'aprofitament del Màster implica la dedicació a jornada completa per part de l'estudiant. No obstant, és possible cursar el mateix a jornada parcial durant dos anys.

Coordinador General del Màster

Dr. Marc Prat Sabartés

PROFESSORS PARTICIPANTS EN EL PROGRAMA DE MÀSTER

Universitat de Barcelona

Dr. Marc Badia Miró
Dr. Josep Maria Benaul Berenguer
Dra. Yolanda Blasco Martel
Dra. Anna Carreras Marín
Dr. Lluís Castañeda Peiron
Dr. Jordi Catalan Vidal
Dr. Josep Colomé Ferrer
Dr. Miquel Gutiérrez Poch
Dr. Alfonso Herranz Loncán
Dra. Nikola Koepke
Dr. Jordi Planas Maresma
Dr. Marc Prat Sabartés
Dr. Ramon Ramon Muñoz
Dr. Alejandro Sánchez Suárez
Dr. Ricard Soto Company
Dr. Carles Sudrià Triay
Dr. Enric Tello Aragay
Dr. Francesc Valls Junyent

Universitat Autònoma de Barcelona

Dra. Anna M. Aubanell Jubany
Dr. Esteve Corbera Elizalde
Dr. Xavier Cussó Segura
Dr. Esteve Deu Baigual
Dr. Pedro Fatjó Gómez
Dr. Emanuele Felice
Dra. Montserrat Llonch Casanovas
Dr. Jordi Maluquer de Motes
Dr. Roser Nicolau Nos
Dr. Josep Pujol Andreu
Dra. Alberta Toniolo

Universidad de Zaragoza

Dr. Ernesto Clar Moliner
Dra. Pilar Erdozain Azpilicueta
Dr. Domingo Gallego Martínez
Dr. Luis Germán Zubero
Dr. Iñaki Iriarte Goñi
Dr. José Antonio Mateos Royo
Dr. Vicente Pinilla Navarro
Dr. Javier Silvestre Rodríguez

Professors convidats

Dra. Regina Grafe, de la Northwestern University, Chicago (Estats Units)
Dr. Daniel Tirado Fabregat, de la Universitat de València

ESTRUCTURA DEL MÀSTER

En el curs 2013-14 s'ha implantat la nova estructura del programa de màster, després del procés de verificació per part de l'ANECA. En aquesta nova estructura hi ha més optativitat que en l'anterior.

Assignatures obligatòries (21 crèdits):

- Anàlisi històrica del desenvolupament econòmic
- Població, recursos i creixement econòmic
- Mercat de treball
- Història agrària
- Sistemes agroalimentaris i desenvolupament econòmic

Assignatures optatives (21 crèdits, l'alumne ha d'escollir 7 assignatures):

- Canvi tècnic i desenvolupament econòmic
- Canvi institucional i dinàmica econòmica
- Regulació i desregulació
- Experiències regionals de desenvolupament
- La globalització en la història
- Història financera
- Hisenda i estat del benestar
- Història industrial
- Història econòmica de l'empresa
- Història del pensament econòmic
- Història ambiental: energia i territori
- Història econòmica d'Amèrica Llatina

Projecte i Treball d'Investigació (18 crèdits)

TREBALLS DE MÀSTER (CURS 2013-2014)

Jordi Gabarró

Energía y desarrollo en Cataluña en el último tercio del siglo XX

Tutor: Dr. Carles Sudrià Triay

Tribunal: Dr. Montserrat Llonch Casanovas, Dr. Alfonso Herranz Loncán, Dr. Anna Carreras Marín.

Eugeni López

La inversión privada en España entre 1944 y 2008, su regulación e influencia en el desarrollo económico

Tutor: Dra. Paloma Fernández Pérez

Tribunal: Dr. Montserrat Llonch Casanovas, Dr. Alfonso Herranz Loncán, Dr. Anna Carreras Marín.

Denís Boyle

Los inconvenientes históricos del modelo empresarial basado en la Sociedad Anónima de Responsabilidad Limitada

Tutor: Dra. Yolanda Blasco Martel

Tribunal: Dr. Montserrat Llonch Casanovas, Dr. Alfonso Herranz Loncán, Dr. Anna Carreras Marín.

Fabian Tort

Efectos del subsidio dependiente de la demanda en la política educacional chilena (1980-2012)

Tutor: Dr. César Roberto Yáñez Gallardo

Tribunal: Dr. Montserrat Llonch Casanovas, Dr. Alfonso Herranz Loncán, Dr. Anna Carreras Marín.

Gerardo Ontiveros

La emigración española a Europa y el envío de remesas: 1960-1978

Tutor: Dr. Jordi Maluquer de Motes Bernet

Tribunal: Dr. Roser Nicolau Nos, Dr. Javier Silvestre, Dr. Javier San Julián Arrupe.

Eduard Montesinos

Relación a largo plazo entre el proceso de urbanización y el desempeño económico de América Latina durante el siglo XX

Tutor: Dr. Marc Badia Miró

Tribunal: Dr. Roser Nicolau Nos, Dr. Javier Silvestre, Dr. Javier San Julián Arrupe.

Alberto Alonso

¿Es Argentina un país fracasado? Construcción económica de un Estado Nación (1930-1980)

Tutor: Dr. Anna Carreras Marín

Tribunal: Dr. Roser Nicolau Nos, Dr. Javier Silvestre, Dr. Javier San Julián Arrupe.

Jesús Pérez

Overcoming the crisis: Added value employment in the largest Spanish firms, 1971-2012

Tutor: Dra. Anna Aubanell Jubany

Tribunal: Dr. Roser Nicolau Nos, Dr. Javier Silvestre, Dr. Javier San Julián Arrupe.

Eduard Polls Agell

Crecimiento, desigualdad, beneficios y salarios: una revisión kaleckiana

Tutor: Dra. Domingo Gallego Martínez

Tribunal: Dr. Josep Pujol Andreu, Dr. Marc Prat Sabartés, Dr. Marc Badia Miró.

Sergio Martín

El análisis marxista de las crisis económicas, un estado de la cuestión

Tutor: Dr. Javier San Julián Arrupe

Tribunal: Dr. Josep Pujol Andreu, Dr. Marc Prat Sabartés, Dr. Marc Badia Miró.

Marina Carpio

¿Estrategia comercial o principio de precaución? La regulación de la agricultura transgénica en China

Tutor: Dr. Iñaki Iriarte Goñi.

Tribunal: Dr. Josep Pujol Andreu, Dr. Marc Prat Sabartés, Dr. Marc Badia Miró.

MÀSTERS AMB PARTICIPACIÓ DE PROFESSORS DEL DEPARTAMENT D'HISTÒRIA I INSTITUCIONS ECONÒMIQUES

MÀSTER DE CREACIÓ I GESTIÓ D'EMPRESES INNOVADORES I DE BASE TECNOLÒGICA (Facultat d'Economia i Empresa)

PROFESSORS PARTICIPANTS EN EL MÀSTER

Paloma Fernández Pérez

TREBALLS DE MÀSTER (CURS 2012-2013)

Daniel Eduardo García Grimaldo i Katria Oviedo Gutiérrez
Centro de asesoría empresarial enfocado en emprendimiento, micro y pequeñas empresas en México

Tutora: Dra. Paloma Fernández Pérez

Tribunal: Dr. José García Quevedo, Dra. Esther Hormiga i Dra. Paloma Fernández Pérez

Cristina Visentin i Martín Jordan

ITACA (Italia América Catalunya) Creación de una empresa

Tutora: Dra. Paloma Fernández Pérez

Tribunal: Dr. J.M. Castán, Dra. Paloma Miravittles i Dra. Paloma Fernández Pérez.

Sun Wei

Innovación e internacionalización de grandes empresas familiares de economías emergentes en una perspectiva de largo plazo: el caso de la familia Li Ka-Shing de Hong-Kong (1950-2012)

Tutora: Dra. Paloma Fernández Pérez

Tribunal: Dra. Paloma Miravittles, Dra. Fariza Achcaucau i Dra. Paloma Fernández Pérez

**MÀSTER DE RECERCA EN EMPRESA, FINANCES I ASSEGURANCES
(Facultat d'Economia i Empresa)**

PROFESSORS PARTICIPANTS EN EL MÀSTER

Josep Maria Benaul
Paloma Fernández Pérez
Alex Sánchez Suárez

**MÀSTER EN ESTUDIS LLATINOAMERICANS
(Facultat de Geografia i Història)**

PROFESSORS PARTICIPANTS EN EL MÀSTER

Marc Badia Miró

**MÀSTER EN ESTUDIS DE DONES, GÈNERE I CIUTADANIA
(Facultat de Geografia i Història)**

PROFESSORS PARTICIPANTS EN EL MÀSTER

Montserrat Carbonell Esteller

**MÀSTER EN CRIMINOLOGIA, POLÍTICA CRIMINAL I SOCIOLOGIA
JURÍDICOPENAL
(Facultat de Dret)**

PROFESSORS PARTICIPANTS EN EL MÀSTER

Montserrat Carbonell Esteller

TREBALLS DE MÀSTER (CURS 2013-2014)

Ke Xiao

Criminalidad y Globalización: el caso de las mujeres chinas en Cataluña de 2000 a 2012

Tutora: Dra. Montserrat Carbonell Esteller

Tribunal: Dra. Gema Nicolau i el Dr. Josep García Borés

Elena Tello Tarrillo

Violencia contra las mujeres en Perú. De violencia familiar a violencia de género: por una convivencia pacífica

Tutora: Dra. Montserrat Carbonell Esteller

Tribunal: Dra. Gema Nicolau i el Dr. Josep García Borés

PROGRAMA DE DOCTORAT EN HISTÒRIA ECONÒMICA

PROGRAMA DE DOCTORAT EN HISTÒRIA ECONÒMICA

(Programa amb Menció cap a l'Excel·lència del Ministeri d'Educació)

El Programa de Doctorat en Història Econòmica de la Universitat de Barcelona, organitzat pel Departament d'Història i Institucions Econòmiques, es va inaugurar el curs 2009-2010, com a resultat de l'adaptació a l'EEES del antic Programa Interuniversitari de Doctorat en Història i Institucions Econòmiques de les Universitats de Barcelona i Autònoma de Barcelona. Aquest programa va ser iniciat l'any 1991 i va rebre la Menció de Qualitat del Ministeri d'Educació i Ciència l'any 2003, la qual va ser renovada fins a la seva extinció. L'any 2011 li va ser atorgada la nova Menció cap a l'Excel·lència del Ministeri d'Educació, amb una valoració global del 89%.

El Programa de Doctorat en Història Econòmica té com a finalitat essencial formar investigadors i investigadores en les diverses branques de la Història Econòmica, que siguin capaços d'analitzar, comprendre i resoldre problemes relacionats amb el desenvolupament econòmic de les societats a partir de l'anàlisi dels fets econòmics històrics, i de crear coneixement en les àrees de la història econòmica i del desenvolupament econòmic a llarg termini.

Coordinador del Programa de Doctorat

Dr. Carles Sudrià Triay

Línies de recerca del Programa de Doctorat

Creixement i desenvolupament econòmic en perspectiva històrica

Desigualtats i polítiques redistributives

Història agrària

Història ambiental

Història de les polítiques públiques

Història del treball

Història econòmica d'Amèrica Llatina

Història econòmica d'Europa

Història econòmica preindustrial

Història industrial i de l'empresa

Història monetària i financera

TESIS DOCTORALS LLEGIDES AL DEPARTAMENT D'HISTÒRIA I INSTITUCIONS ECONÒMIQUES DURANT EL CURS 2013-2014

16 de maig de 2014. Tesi doctoral presentada per **Celia Lozano López de Medrano, *Formación profesional obrera e industrialización en España, 1857-1936***, dirigida pel Dr. Josep Maria Benaul Berenguer (Universitat de Barcelona).

Tribunal: Dr. Paulí Dávila Balsera (Universidad del País Vasco-Euskal Herriko Unibertsitatea), Dr. Lina Gálvez Muñoz (Universidad Pablo de Olavide, Sevilla) i Dr. Alex Sánchez Suárez (Universitat de Barcelona).

13 de gener de 2014. Tesi doctoral presentada per **Jordi Guilera Rafecas, *Income inequality in historical perspective. Portugal (1890-2006)***, dirigida pel Dr. Alfonso Herranz Loncán (Universitat de Barcelona).

Tribunal: Jaime Reis (Instituto de Ciências Sociais, Universidade de Lisboa), Enric Tello Aragay (Universitat de Barcelona) i Daniel A. Tirado Fabregat (Universitat de València).

20 de desembre de 2013. Tesi doctoral presentada per **Xavier García Barber, *Los orígenes y la implantación de la industria cervecera en España, siglo XVI-1913***, dirigida per la Dra. Paloma Fernández Pérez (Universitat de Barcelona) i pel Dr. Àngel Calvo Calvo (Universitat de Barcelona).

Tribunal: Santiago López (Universidad de Salamanca), José Luís García Ruiz (Universidad Complutense de Madrid) i Montserrat Llonch (Universitat Autònoma de Barcelona).

25 d'octubre de 2013. Tesi doctoral presentada per **José Alejandro Peres Cajías, *Bolivian Public Finances, 1882-2007. Challenges and restrictions of State intervention in a small, multiethnic and revolutionary economy***, dirigida pel Dr. Alfonso Herranz Loncán (Universitat de Barcelona).

Tribunal: Dra. María Alejandra Irigoin (London School of Economics), Dra. Mar Rubio Varas (Universidad Pública de Navarra) i Dr. Juan H. Flores Zendejas (Université de Genève).

**SEMINARIS DE DOCTORAT I NOUS PROJECTES DE TESI
CURS 2013-2014**

Seminaris de Doctorat

6 de març de 2014

Marc Galabert

El cicle vital del cluster bancari d'Andorra, 1930-2007

13 de març

Joan Ramon Ostos

Water consumption in Barcelona (1860-2010): from deprivation to abundance and eco-efficiency (amb E. Tello)

10 d'abril de 2014

Oriol Sabaté

Military pressure boosting fiscal capacity? Evidence from late-modern military revolutions in advanced countries

24 d'abril de 2014

Elena Galán

Nutrient balances of cropland in Catalunya 1922

8 de maig

José Aguilar

The GDP per capita of Mexican Regions (1895-1930): new estimates

22 de maig de 2014

Rodrigo Rivero

Cambio demográfico y sus efectos sobre la economía chilena 1940-1970

29 de maig

Sara Torregrosa

Evasion and progressivity in the Spanish income tax

16 de juny de 2014

Guillermo Gil-Mugarza

La vocación americana de la industria editorial española durante el siglo XX

19 de juny de 2014

Marisol López

The effects of bank regulation on bank lending: empirical evidence from Mexico during 1960-1990

30 de juny de 2014

Andrés Aguirre

¿Diversificación de inversiones o empresas diversificadas? Un examen en torno a la presencia de grupos económicos en Chile desde finales del siglo XIX hasta la década de 1960

Nous projectes de tesi

Laura de la Villa

Un análisis de la crisis bancaria de 1977-1982

Director: Dr. Jordi Catalan Vidal (Universitat de Barcelona)

Roc Padró

Socio-ecological transitions from organic agriculture to industrial: a comparative analysis on the impact of agroecosystems on biodiversity (1850-2010)

Director: Dr. Enric Tello Aragay (Universitat de Barcelona).

Inés Marco

Socioecological Transitions in Mediterranean Agricultures: Cataluña (1860-1999) and Mallorca (1850-1965)

Director: Dr. Enric Tello Aragay (Universitat de Barcelona).

José Luis Martínez

Transformaciones agrarias, cambio climático y energía: una comparación entre la Europa atlántica y mediterránea durante la Edad Moderna

Directores: Dr. Enric Tello Aragay (Universitat de Barcelona) i Dra. Nikola Koepke (Universitat de Barcelona)

Paula Correa

Paraíso Fiscal: Una perspectiva històrica

Directors: Dr. Francesc Granell (Universitat de Barcelona) i Dr. Carles Sudrià Triay (Universitat de Barcelona)

Andrés Martínez Ros

Desigualdad y conflicto en la gestión de los comunales. El caso de las acequias de Valencia

Director: Dr. Marc Prat Sabartés (Universitat de Barcelona)

Ángel Luis González

The determinants of national wheat policies on a global perspective, 1945-2010

Director: Dr. Vicente Pinilla (Universidad de Zaragoza)

Èric Gómez

Long-term Human Capital Formation in Spain at the Regional Level and Economic Growth

Directors: Dr. Miquel Gutiérrez Poch (Universitat de Barcelona) i Dr. Julio Martínez Galarraga (Universitat de València)

Raimon Baiges

Neutrality Rewarded: Spain and the First World War

Director: Dr. Carles Sudrià Triay

ORGANITZACIÓ DE LA RECERCA

La recerca dels membres del Departament d'Història i Institucions Econòmiques s'organitza en diferents estructures, entre les quals tenen una especial rellevància el Centre d'Estudis «Antoni de Capmany» d'Economia i Història Econòmica, la Xarxa de Referència en Economia i Polítiques Públiques de la Generalitat de Catalunya i la Network of Interdisciplinary Research in Family Firms.

CENTRE D' ESTUDIS «ANTONI DE CAPMANY» D' ECONOMIA I HISTÒRIA ECONÒMICA

El Centre d'Estudis «Antoni de Capmany» d'Economia i Història Econòmica té com a objectiu fomentar, projectar i difondre la recerca i la transferència de coneixement en el seu àmbit especialitzat, que és el desenvolupament econòmic de les nostres societats des d'una perspectiva de llarg termini. El Centre promou la col·laboració amb entitats públiques i privades, promociona l'assessorament científic en l'àmbit de la seva competència, edita publicacions científiques i realitza accions de comunicació i difusió de les activitats realitzades. Actualment té en curs set projectes de recerca.

El Centre està constituït pels membres dels grups de recerca nascuts en l'àmbit del Departament d'Història i Institucions Econòmiques:

Dr. Carles Sudrià Triay (director)

Dr. Marc Badia Miró (secretari)

Personal Investigador: Dra. Francesca Antolín Fargas, Dr. Marc Badia Miró, Dr. Josep Maria Benaul Berenguer, Dra. Yolanda Blasco, Dr. Ángel Amado Calvo Calvo, Dra. Montserrat Carbonell Esteller, Dra. Anna Carreras Marín, Dr. Lluís Castañeda Peirón, Dr. Jordi Catalan Vidal, Dr. Josep Colomé Ferrer, Dra. Montserrat Duran Pujol, Dra. Paloma Fernández Pérez, Dr. Jordi Guilera Rafecas, Dr. Miquel Gutiérrez Poch, Dr. Alfonso Herranz Loncán, Dra. Nikola Koepke, Dr. Pere Pascual Domènech, Dr. Jordi Planas Maresma, Dr. Marc Prat Sabartés, Dr. Ramon Ramon Muñoz, Dr. Alejandro Sánchez Suárez, Dr. Javier San Julián Arrupe, Dr. Raimon Soler Becerro, Dr. Ricard Soto Company, Dr. Carles Sudrià Triay, Dr. Enric Tello Aragay, Dra. Lúdia Torra Fernández, Dr. Francesc de Paula Valls Junyent, Dr. César Roberto Yáñez Gallardo.

Personal en formació: Sr. Andrés Aguirre Briones, Sra. Roser Álvarez Klee, Sra. Laura de la Villa Alemán, Sra. Elena Galán del Castillo, Sra. Inés Marco Lafuente, Sr. Roc Padró Caminal, Sr. Oriol Sabaté Domingo, Sra. Sara Torregrosa Hetland.

GRUP DE RECERCA CONSOLIDAT

Història i desenvolupament econòmics (indústria, empresa i sostenibilitat)

2014 SGR 1345

2014-2016

Agència per la Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca

Import: 49.000 €

Investigador principal: Dr. Carles Sudrià Triay

Investigadors: Dr. Carles Sudrià Triay, Sr. Andrés Aguirre Briones, Sra. Roser Álvarez Klee, Dra. Francesca Antolín Fargas, Dr. Marc Badia Miró, Dr. Josep Maria Benaul Berenguer, Dra. Yolanda Blasco, Dr. Àngel Amado Calvo Calvo, Dra. Montserrat Carbonell Esteller, Dra. Anna Carreras Marín, Dr. Lluís Castañeda Peirón, Dr. Jordi Catalan Vidal, Dr. Josep Colomé Ferrer, Sra. Laura de la Villa Alemán, Dra. Montserrat Duran Pujol, Dra. Paloma Fernández Pérez, Sra. Elena Galán del Castillo, Dr. Jordi Guilera Rafecas, Dr. Miquel Gutiérrez Poch, Dr. Alfonso Herranz Loncán, Dra. Nikola Koepke, Sra. Inés Marco Lafuente, Sr. Roc Padró Caminal, Dr. Pere Pascual Domènech, Dr. Jordi Planas Maresma, Dr. Marc Prat Sabartés, Dr. Ramon Ramon Muñoz, Sr. Oriol Sabaté Domingo, Dr. Alejandro Sánchez Suárez, Dr. Javier San Julián Arrupe, Dr. Raimon Soler Becerro, Dr. Ricard Soto Company, Dr. Enric Tello Aragay, Dra. Lúdia Torra Fernández, Sra. Sara Torregrosa Hetland, Dr. Francesc de Paula Valls Junyent, Dr. César Roberto Yáñez Gallardo

---

Història i desenvolupament econòmics (indústria, empresa i sostenibilitat)

2009 SGR153

2009-2013

Agència per la Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca

Import: 44.800 €

Investigador principal: Dr. Carles Sudrià Triay

Investigadors: Dr. Carles Sudrià Triay, Dr. Rafael Alcalde Ceravalls, Sra. Roser Álvarez Klee, Dra. Adoración Álvaro Moya, Dra. Francesca Antolín Fargas, Dr. Marc Badia Miró, Dr. Josep M. Benaul Berenguer, Dra. Yolanda Blasco Martel, Sra. Laura Calosci, Dr. Àngel Calvo Calvo, Dra. Montserrat Carbonell Esteller, Dra. Anna Carreras Marín, Dr. Lluís Castañeda Peirón, Dr. Jordi Catalan Vidal, Dr. Josep Colomé Ferrer, Dra. Montserrat Duran Pujol, Dr. Alex Elu Terán, Sr. Sergio Espuelas Barroso, Sra. Elena Galán del Castillo, Dr. Gaspar Feliu Montfort, Dra. Paloma Fernández Pérez, Sr. Tomàs Fernández de Sevilla Mansanet, Sr. Marc Galabert Macià, Sr. Guillermo Gil-Mugarza Llorente, Sr. Jordi Guilera Rafecas, Dr. Miquel Gutiérrez Poch, Dr. Alfonso Herranz Loncán, Dra. Nikola Koepke, Sra. Celia Lozano López de Medrano, Dr. Julio Martínez Galarraga, Sr. Matthias Marx, Dr. Jordi Nadal Oller, Dra. Pilar Nogués Marco, Sr. Joan Ramon Ostos Falder, Dr. Lluís Parcerisas Benedé, Dr. Pere Pascual Domènech, Dr. Jordi Planas Maresma, Dr. Marc Prat Sabartés, Dr. Ramon Ramon Muñoz, Sr. Oriol Sabaté Domingo, Dr. Javier San Julián Arrupe, Dra. Esther Sánchez Sánchez, Sr. José Miguel Sanjuan Marroquín, Dr. Alejandro Sánchez Suárez, Sra. Anna Solé del Barrio, Dr. Raimon Soler Becerro, Dr. Ricard Soto Company, Dr. Enric Tello Aragay, Dr. Daniel A. Tirado Fabregat, Dra. Lúdia Torra Fernández, Sra. Sara Torregrosa Hetland, Dr. Francesc Valls Junyent, Sr. Daniel Vázquez Saavedra, Dr. César Roberto Yáñez Gallardo

---

Projectes de recerca finançats en convocatòries competitives

Multinationals innovadores a Espanya (1950-2010). Creació i transferència de coneixement en la internacionalització d'economies en desenvolupament

HAR2013-41453-P

2014-2016

Ministerio de Economía y Competitividad

Import: 19.000 €

Investigador principal: Dra. Paloma Fernández Pérez, Dr. Àngel Calvo Calvo, Dra. Paloma Miravittles Matamoros, Dra. Elena Cristina San Román López

---

Ciclos y desarrollo industrial en la historia económica de la España contemporánea, 1790-2012

HAR2012-33298

2013-2015

Ministerio de Economía y Competitividad

Import: 50.000 €

Investigador principal: Dr. Jordi Catalan Vidal

Investgadors: Dr. Jordi Catalan Vidal, Dr. Alejandro Sánchez Suárez, Dr. Josep Maria Benaul Berenguer, Dr. Francesc de Paula Valls Junyent, Dr. Ramon Ramon Muñoz, Dr. Miquel Gutiérrez Poch, Dr. Marc Prat Sabartés, Dr. Jordi Nadal Oller, Sr. Guillermo Gil-Mugarza Llorente, Sr. Matthias Marx, Dr. Carles Manera Erbina, Dr. José Antonio Miranda Encarnación, Dra. Montserrat Llonch Casanovas, Dra. Esther Maria Sánchez Sánchez, Dra. Adoración Álvaro Moya

---

Sistemas agrarios sostenibles y transiciones en el metabolismo social: desigualdad y cambio institucional en España

HAR2012-38920-C02-02

2013-2015

Ministerio de Economía y Competitividad

Import: 60.000 €

Investigador principal: Dr. Enric Tello Aragay

Investgadors: Dr. Josep Colomé Ferrer, Dr. Jordi Planas Maresma, Dr. Ricard Soto Company, Dr. Francesc de Paula Valls Junyent, Dr. Lluís Parcerisas Benedé, Sr. Joan Ramon Ostos Falder, Sra. Elena Galán del Castillo, Dra. Maria Àngels Alió Torres, Dra. Nikola Koepke, Dr. Jordi Roca Jusmet, Sra. Roser Àlvarez Klee, Dr. Ramon Garrabou Segura, Dr. Xavier Cussó Segura, Dr. Enric Sagner Hom, Dr. Biel Jover Avellà, Dr. José Ramón Olarieta, Dr. Joan Marull López

---

Crecimiento económico, integración de mercados y desigualdad regional en América Latina (1870-2010)

ECO2012-39169-C03-03

2013-2015

Ministerio de Economía y Competitividad

Import: 18.000 €

Investigador principal: Dr. Alfonso Herranz Loncán

Investgadors: Dr. César Yáñez Gallardo, Dra. Anna Carreras Marín, Dr. Marc Badia Miró, Dr. Sergio Espuelas Barroso, Dr. Jordi Guilera Rafecas, Sr. José Alejandro Peres Cajías, Sra. Sara Torregrosa Hetland, Sr. Oriol Sabaté Domingo, Dra. Nikola Koepke, Sra. Roser Álvarez Klee, Dr., Xavier Tafunell Sambola, Dr. Luis Bértola Flores, Dr. Javier Ernesto Rodríguez Weber, Dr. Jorge Daniel Gelman, Dr. Thales Augusto Zamberlan Pereira, Sra. Paola Chenillo Alazraki, Sra. María Florencia Araoz

---

Ajut per incentivar i consolidar la recerca d'excel·lència ja existent a les universitats públiques de Catalunya. Programa ICREA Academia 2013

2014-2018

ICREA

Import: 200.000 €

Investigadora principal: Dra. Paloma Fernández Pérez

Sustainable farm System: long-term socio-ecological metabolism in western agriculture

895-2011-1020

2012-2017

SSHC – SOCIAL SCIENCES AND HUMANITIES RESEARCH COUNCIL
(CANADÀ)

Import: 1.932.603 €

Investigador principal: Dr. Geof Cunfer

Grup coordinat de la UB

Import: 344.303 €

Coordinador: Dr. Enric Tello Aragay

Investigadors: Dr. Ricard Soto Company i Dr. Enric Tello Aragay
Becaris: Elena Galán del Castillo, Dr. Lluís Parcerisas Benedé i Joan Ramon Ostos Falder

---

Nueva banca y burguesía financiera. Los bancos locales de emisión en España, 1844-1874

HAR2010-17482

2011-2013

Ministerio de Educación y Ciencia. Dirección General de Investigación

Import: 54.450 €

Investigador principal: Dr. Carles Sudrià Triay

Investgadors: Dra. Yolanda Blasco Martel, Sra. Laura Calosci, Dra. Montserrat Carbonell Esteller, Dr. Lluís Castañeda Peirón, Dra. María Jesús Facal Rodríguez, Dr. Andrés Hoyo Aparicio, Dra. Maria del Pilar Nogués Marco, Dr. Pere Pascual Domènech, Dr. Manuel Titos Martínez

---

Impacto de la Investigación Española en Ciencias Sociales

CSO2013-47748-R

2014-2016

Ministerio de Economía y Competitividad

Import: 41.000,00 €

Investigador principal: Dr. Marta Soler Gallart

Investigadors: Dr. Montserrat Carbonell Esteller

Recerca històrica per a la redacció de fitxes del Catàleg de Vallbona d'Anoia

307616

2013-2013

Diputació de Barcelona

Import: 4.000€

Investigador principal: Dr. Miquel Gutiérrez Poch

Investigadors: Dr. Miquel Gutiérrez Poch

Innovación individual y olas de cambio técnico: particularidades de la mecanización de la primera industria española

267720

2013-2015

Fundación Ramon Areces

Import: 36.000€

Investigador principal: Dr. Marc Badia Miró

Investigadors: Dr. Marc Badia Miró i Dr. Sergi Lozano

EET. Economic e-Translations into and from European Languages

518297-LLP-IT-Erasmus-FEXI

2011-2013

Comissió Europea, EACEA

Import (grup UB): 38.157 €

Import total: 399.415 €

Coordinador: Dr. Javier San Julián Arrupe

Investgadors: Dr. Sergio Espuelas Barroso, Alfonso Herranz Loncán, Marc Prat Sabartés

Becaris del projecte: Raul Ruiz Solá, Victoria Correa Meralassino

---

Gran empresa familiar en perspectiva internacional de largo plazo

050671

2009-2013

ICREA

Import: 250.000 €

Investigadora principal: Dra. Paloma Fernández Pérez

Contractes programa

Contracte programa del Grup de Recerca en Història i Desenvolupament Econòmic (indústria, empresa i sostenibilitat)

1 de gener de 2011-31 de desembre de 2012

1 de gener de 2012-31 de desembre de 2013

Facultat d'Economia i Empresa

Investigador principal: Dr. Carles Sudrià Triay

Contracte programa del Centre d'Estudis Antoni de Capmany en Economia i Història Econòmica

1 de gener de 2011-31 de desembre de 2012

1 de gener de 2012-31 de desembre de 2013

Vicerectorat de Recerca de la UB

Investigador principal: Dr. Carles Sudrià Triay

Convenis

Programa Pensament Pasqual Maragall

Fundació Catalunya Europa i Càtedra Pasqual Maragall d'Economia i Territori (UB)

Investigador principal: Dr. Eloi Serrano Robles

La banca emisora provincial y la formación del sistema financiero español (1844-1874)

Fundación Banco Bilbao Vizcaya Argentaria

Investigadors: Dr. Carles Sudrià Triay, Dr. Lluís Castañeda Peyrón i Dra. Yolanda Blasco Martel

---

Història de la indústria del gas a les comarques catalanes

Fundació Gas Natural Fenosa

Investigadors: Dr. Carles Sudrià Triay

Miquel y Costas & Miquel SA: Ordenació i catalogació de fons documentals, elaboració d'una base de dades de les principals variables per estudiar la seva evolució històrica i la redacció d'un llibre sobre la història de l'empresa

Miquel y Costas & Miquel SA

Investigadors: Dr. Miquel Gutiérrez Poch

SEUR: 70 años de liderazgo en el transporte urgente español (1942-2012). Proyecto de Investigación. Historia empresarial de SEUR

SEUR

Investigadors: Dra. Paloma Fernández Pérez i Dra. Elena San Román

---

Participació en projectes d'altres universitats

The British paper trade and market regulation: from free trade Empire to the Common Market, 1861-1960

267720

2013-2016

Research Council for Culture and Society (Academy of Finland)

Import: 229.124€

Investigador principal: Dr. Timo Särkkä

Investigador UB: Dr. Miquel Gutiérrez Poch

Las causas de la desigualdad regional en la Europa del Sur: Un análisis comparado para España, Francia, Italia y Portugal (1850-2010)"

ECO2012-39169-C03-02

2012-2015

Ministerio de Economía y Competitividad

Import: 29.000 €

Investigador principal: Dr. Daniel A. Tirado Fabregat (Universitat de València)

Investigadors de la UB: Dr. Marc Badia Miró i Jordi Guilera Rafecas

---

XARXA DE REFERÈNCIA D'R+D+I EN ECONOMIA I POLÍTQUES PÚBLIQUES (XREPP)

La **Xarxa de Referència D'R+D+I en Economia i Polítiques Públiques de la Generalitat de Catalunya (XREPP)** va ser creada per resolució del Departament d'Educació i Universitats de 20 de novembre de 2006.

XREPP és una xarxa de recerca orientada principalment al disseny i a l'avaluació de les polítiques públiques. En aquest sentit, el seu principal objectiu consisteix en la realització de producció científica que informi i orienti l'elaboració i avaluació de polítiques públiques de rellevància per a la societat en tres àmbits diferenciats.

Els resultats obtinguts han de servir per orientar les polítiques industrials de les administracions públiques.

Les línies de recerca pròpies de XREPP són:

- Polítiques socials (salut, educació, medi ambient, dependència i sistemes de seguretat social).
- Economia Pública
- Regulació Econòmica
- Geografia econòmica i localització industrial
- Demografia empresarial i polítiques industrials
- Capital humà: educació superior i demanda de qualificació
- Economia catalana

La xarxa agrupa a cinc grups de recerca de quatre universitats diferents:

- **Centre d'Anàlisi Econòmica i de les Polítiques Socials (CAEPS)** de la Universitat de Barcelona.
- **Grup de Recerca d'Economia i Polítiques Públiques (GREP)** de la Universitat Autònoma de Barcelona.
- **Grup d'Investigació en Economia Pública (GIEP)** de la Universitat de Girona
- **Grup de Recerca d'Indústria i Territori (GRIT)** de la Universitat Rovira i Virgili.
- **Grup de Recerca en Globalització, Desigualtat Econòmica i Polítiques Públiques en Perspectiva Històrica (GRGDEP)** de la Universitat de Barcelona.

El Grup de Recerca en Globalització, Desigualtat Econòmica i Polítiques Públiques en Perspectiva Històrica (GRGDEP) neix en el si del Departament d'Història i Institucions Econòmiques de la Universitat de Barcelona i la major part dels seus membres ho són, també, del Grup de Recerca consolidat de la Generalitat de Catalunya en Història Industrial i de l'Empresa.

Membres

Alfonso Herranz Loncán (Universitat de Barcelona) – Investigador Principal
Enric Tello Aragay (Universitat de Barcelona)
Ramon Ramon Muñoz (Universitat de Barcelona)
Marc Prat Sabartès (Universitat de Barcelona)
Marc Badia Miró (Universitat de Barcelona)
Anna Carreras Marín (Universitat de Barcelona)
Nikola Koepke (Universitat de Barcelona)
Jordi Guilera (Universitat de Barcelona)
Sergio Espuelas (Universitat de Barcelona)
Oriol Sabaté Domingo (Universitat de Barcelona)
Sara Torregrosa Hetland (Universitat de Barcelona)
Roser Àlvarez Klee (Universitat de Barcelona)
Javier San Julián Arrupe (Universitat de Barcelona)

Línies de recerca

- Globalització, desigualtat territorial i polítiques públiques en perspectiva històrica
- Indicadors de desenvolupament econòmic regional en el llarg termini
- Globalització, tamany de mercat i desigualtat econòmica regional
- Els orígens de les polítiques de cohesió territorial
- Cohesió vs. Creixement econòmic
- Desigualtat econòmica en el llarg termini: mesures i determinants
- Orígens de l'Estat del Benestar
- La desigualtat econòmica com a determinant del creixement de les societats

Activitats (curs 2013/2014)

Workshop: *Regional GDPs in Latin America, a long run perspective (1890 - 2010)*, International Workshop, Universidad de la República, Montevideo. 6 i 7 de desembre de 2013. Coorganitzat amb: Instituto de Economía, Facultad de Ciencias Económicas y Administración de la Universidad de la República. Montevideo. Uruguay. Ministerio de Economía y competitividad, Gobierno de España a través del proyecto de investigación: ECO2012-39169-C03-03. Programa de Historia Económica y Social. Facultad de Ciencias Sociales. Universidad de la República. Montevideo. Uruguay. Núcleo Interdisciplinario de Estudios de Desarrollo Territorial, Espacio Interdisciplinario, Universidad de la República. Montevideo. Uruguay. Universitat de Barcelona. Oficina de Mobilitat i Programes Internacionals. Convocatòria 2013. Universitat de Barcelona. Convocatòria de finançament de projectes internacionals i

mobilitat de professors. Institut Ramon Llull. Generalitat de Catalunya. Centre d'Estudis Antoni de Capmany d'Economia i Història Econòmica. Grup de Recerca Consolidat en Història i Desenvolupament Econòmics (Indústria, Empresa i Sostenibilitat) 2009SGR153. AGAUR – Generalitat de Catalunya. Ministerio de Desarrollo Social, MIDES. Uruguay. Red Iberoamericana de Estudios del Desarrollo, RIED.

Pre-sessió del congrés: *XI Congreso de la Asociación Española de Historia Económica*. «El crecimiento económico en América Latina. Una perspectiva de largo plazo (s. XIX y XX)», CUNEF, Madrid, 3 de setembre de 2014. Coorganitzat amb la Universitat de Barcelona i la Universitat Pompeu Fabra.

Workshop: *Early Developments of Health and Education: Global and Regional Perspectives on the Pre-1800 Evidence*. Universitat de Barcelona, Barcelona. 2 i 3 d'octubre de 2014. Coorganitzat amb NWO-ClioInfra project.

Doctoral Day. Universitat de Barcelona, Barcelona, 5 de febrer de 2014.

Encuentro Predoctoral de Investigadores en Historia Económica de América Latina. Université de Genève, Ginebra, Suïssa, 28 i 29 d'agost de 2014. Coorganitzat amb la Universitat de Barcelona, Université de Geneve i London School of Economics.

NETWORK OF INTERDISCIPLINARY RESEARCH IN FAMILY FIRMS (NIRFF)

La **Network of Interdisciplinary Research in Family Firms** va ser creada l'octubre de 2009 a la Universitat de Barcelona.

Membres

Paloma Fernández (Universitat Barcelona) - Directora
Luis Alonso Álvarez (Universidade de A Coruña)
María Inés Barbero (Universidad de San Andrés – Argentina)
Josep Maria Benaul Berenguer (Universitat de Barcelona)
Yolanda Blasco Martel (Universitat de Barcelona)
Christine Blondel (INSEAD – França)
Lourdes Casanova (INSEAD, França)
Rafael Castro Balaguer (Universidad Complutense de Madrid)
Lucía Ceja (IESE)
Mario Cerutti (Universidad Autónoma de Nuevo León, México)
Andrea Colli (Università Bocconi)
Béatrice Craig (Universtiy of Ottawa)
María Liliana Da Orden (Universidad Nacional de Mar del Plata – Argentina)
Teresa Da Silva Lopes (University of York)
Armando Dalla Costa (Universidad de Paraná, Brasil)
Carlos Dávila Ladrón de Guevara (Uniandes, Colombia)
Pablo Díaz Morlán (Universitat d'Alacant)
Allan Discua Cruz (Lancaster University Management School)
Jeff Fear (University of Redlands)
María Fernández Moya (Universitat de Barcelona-IESE)
Fundación Nexia (Barcelona)
Francisco Javier Fernández Roca (Universidad Pablo de Olavide)
Xavier García Barber (Universitat de Barcelona)
Esteban García-Canal (Universidad de Oviedo)
José Luis García Ruiz (Universidad Complutense de Madrid)
Giuseppe Gentile (Università de Salerno –Itàlia)
Tiago Luis Gil (Universidad de Brasília, Brasil)
Mauro F. Guillen (Joseph H. Lauder Institute of Management & International Studies, Philadelphia – Estats Units)
Vipin Gupta (Simmons School of Management, Boston, Estats Units)
Miquel Gutiérrez Poch (Universitat de Barcelona)
Eleanor Hamilton (University of Lancaster, Regne Unit)
Dan Johansson (The Ratio Institute, Estcolm – Suècia)
Juha Kansikas (University of Jyväskylä – Finlàndia)
Christopher Kobrak (European School of Management, França)
Xabier Lamikiz Gorostiaga (Universidad Autónoma de Madrid)
Juan Carlos Leiva (Instituto Tecnológico, Costa Rica)
Chen Ling (Director Institute Family Business, Zhejiang University, Xina)
Montserrat Llonch Casanovas (Universitat Autònoma de Barcelona)
Santiago López (Universidad de Salamanca)
Miguel A. López-Morell (Universidad de Murcia)
Andrea Lluch (CONICET, Argentina)

Christina Lubinski (Harvard University School)
Boris Matijas (Universitat Pompeu Fabra)
Severino Mavhiki (Midlands State University - Zimbabwe)
José Antonio Miranda Encarnación (Universitat d'Alacant)
Martin Monsalve (Universidad Pacífico, Perú)
Patricia Monteferrante (IESA, Venezuela)
Raffaella Montera (Università de Salerno – Itàlia)
Marina Niforos (INSEAD, France)
Mattias Nordqvist (Jönköping International Business School – Suècia)
Jari Ojala (University of Jyväskylä, Finlàndia)
Teresa Cristina Novaes Marques (Universidade de Brasilia – Brasil)
Jari Ojala (University of Jyväskylä – Finlàndia)
Mike Parsons (Lancaster University Management School)
Ramón Piñango (IESA, Venezuela)
Núria Puig Raposo (Universidad Complutense de Madrid)
Eva Rivas S. (Universidad Metropolitana de Monterrey – México)
Mary B. Rose (Lancaster University Management School)
Mikel Sáez García (Universitat d'Alacant)
Pilar Saldaña (Cátedra de l'Empresa Familiar- UB)
Carlo Salvato (Bocconi University, Milan – Itàlia)
Harm G. Schröter (University of Bergen – Noruega)
Pramodita Sharma (Concordia University, Montreal – Canadà)
Alejandro Sánchez Suárez (Universitat de Barcelona)
Elena San Román (Universidad Complutense de Madrid)
Josep Tàpies (IESE Escola de Negocis)
Rosa Nelly Treviño-Rodríguez (Family Business Center, Monterrey – México)
Jesús Maria Valdaliso Gago (Universidad del País Vasco)
Heli Valtonen (University of Jyväskylä, Finlàndia)
Javier Vidal (Universitat de València)
Belén Villalonga (Harvard Business School)
David Wong (Universidad del Pacífico, Lima – Perú)

Línies de recerca

- Corporate governance
- Successió i protocols
- Gènere i empresa familiar
- Gran empresa familiar en economies emergents del passat i el present
- Gran empresa familiar en economies desenvolupades
- Fiscalitat
- Fluxos de capital i paradisos fiscals
- Estudis de casos
- Innovació
- Associacionisme i Networking
- Contribució al desenvolupament i el creixement
- Filantropia i Responsabilitat Social Corporativa
- Transferència de capacitat emprenedora entre generacions
- Formació i professionalització de la direcció
- Estadístiques i estimacions sobre empresa familiar
- Institucionalització dels estudis d'empresa familiar

Activitats (curs 2013/2014)

Congressos, Workshops i Seminaris

16-17 de març de 2014

Organització de dues sessions al *World Business History Congress* celebrat a la Universitat Goethe de Frankfurt, Alemanya, sobre família i negoci al segle

3 d'abril de 2014

Seminari d'Andrea Colli de la Universitat Bocconi de Milà a la Universitat de Barcelona, Facultat Economia i Empresa, organitzat conjuntament amb el Departament d'Organització d'Empreses i el seu grup de recerca sobre empeneduria i internacionalització. Tema: Internacionalització d'empreses italianes en el llarg termini.

Reunions

17 de març de 2014

Reunió a Frankfurt, Universitat Goethe, Alemanya, amb membres que estan treballant en un projecte internacional sobre transformacions dels grans negocis controlats per famílies a 8 països d'Amèrica Llatina i d'Espanya al segle XX fins al 2010. Reunió de Martin Monsalve Zanatti (Peru), Andrea Lluch i Maria Inés Barbero (Argentina), Carlos Dávila (Colòmbia) i Nuria Puig, Javier Vidal i Paloma Fernández (Espanya).

Març 2014

Jornada de treball a Barcelona de les organitzadores del llibre *Un siglo de cambios* Paloma Fernández i Andrea Lluch. *Familias empresarias y grandes empresas y grupos familiares en América Latina y España.*

SEMINARIS DEL DEPARTAMENT

SEMINARIS DEL DEPARTAMENT D'HISTÒRIA I INSTITUCIONS ECONÒMIQUES

Curs 2013/2014

Coordinadors

Dr. Lluís Castañeda Peirón
Sr. Jordi Guilera Rafecas

18 de setembre de 2013

MARTÍN L.E. WASSERMAN

Instituto de Historia Argentina y Americana

*Instituciones y crédito notarial en una economía de Antiguo Régimen:
Buenos Aires, primera mitad del siglo XVII*

25 de setembre de 2013

CARLES SUDRIÀ, YOLANDA BLASCO

Universitat de Barcelona

PILAR NOGUÉS

Universidad Carlos III

*Insider Lending and Credit Misallocation in mid-19th Century
Catalonia: Information Asymmetry or Banking Privilege?*

9 d'octubre de 2013

JACOB WEISDORFF

University of Southern Denmark / CEPR

*How much did English Women earn in the past? Female wages from before
the Black Death through the Industrial Revolution*

30 d'octubre de 2013

CARMEN ASTRID ROMERO

PRIME Business School, Universidad Sergio Arboleda (Colombia)

Gasto público y actividad económica en Colombia 1905-1960

13 de novembre de 2013

PERE PASCUAL

Universitat de Barcelona

Crédito hipotecario y acumulación de capital inmobiliario 1855 -1895

4 de desembre de 2013

JULIO MARTÍNEZ-GALARRAGA, DANIEL A. TIRADO

Universitat de València

RAFAEL GONZÁLEZ VALL

Universidad de Zaragoza

Market Potential and Regional Economic Growth in Spain, 1860 -1930

15 de gener de 2014

ENRIC TELLO, MARC BADIA
Universitat de Barcelona

An inner-frontier model to explain vine-growing specialization in the province of Barcelona (Catalonia, Spain) in the mid-nineteenth century

29 de gener de 2014

RAIMON SOLER
Universitat de Barcelona

Tornant sobre el conflicte agrari català durant la Segona República: la "pagesia familiar" i la gran propietat agrària, 1931-1934

12 de febrer de 2014

JORDI PLANAS
Universitat de Barcelona

State intervention in wine markets in France and Spain in early twentieth century

26 de febrer de 2014

JOSEP MARIA BENAUL
Universitat de Barcelona

Difusión espacial de la tejeduría algodonera y pequeña empresa en Cataluña, 1780 - 1820. Un estudio de caso: Sabadell

26 de març de 2014

LETICIA ARROYO
Middlebury College

Towards a more educated citizenry? Educational policies and outcomes in Peru, 1870 - 1960

2 d'abril de 2014

JOHN TANG
Australian National University

A Tale of Two SICs: Industrial Development in Japan and the United States in the Late Nineteenth Century

30 d'abril de 2014

FLORENCIA ARAOZ
Universidad del Norte Santo Tomás de Aquino (UNSTA, Argentina)

Regional disparities in income per capita in Argentina in 1914

7 de maig de 2014

JORDI VIDAL-ROBERT
University of Warwick

FRANCISCO J. PINO
ECARES, Université Libre de Bruxelles

Habemus Papam? Polarization and Conflict in the Papal States

21 de maig de 2014

XAVIER GARCÍA

Universitat de Barcelona

La implantación de la industria cervecera en España, 1815-1913

11 de juny de 2014

MARCELO BUCHELI

University of Illinois at Urbana-Champaign (Estats Units)

XAVIER DURAN

Unviersidad de los Andes (Colòmbia)

The Empire's victims strike back: US internal politics and the payment of reparations to Colombia over the loss of Panama

18 de juny de 2014

RAMON RAMON-MUÑOZ

Universitat de Barcelona

JOSEP M. RAMON-MUÑOZ

Universidad de Murcia

Industrialization and living standards in 19th century Catalonia: the case of Igualada

PUBLICACIONES DEL CENTRE D'ESTUDIS
"ANTONI DE CAPMANY"

Revista de Historia Industrial

DEPARTAMENT D'HISTÒRIA I INSTITUCIONS ECONÒMIQUES
FACULTAT DE CIÈNCIES ECONÒMIQUES I EMPRESARIALS.
UNIVERSITAT DE BARCELONA
AVDA. DIAGONAL, 690. 08034 BARCELONA
TEL. 93 402 19 32
FAX. 93 402 45 94
E-mail: r.historiaindustrial@ub.edu

Producció:

PUBLICACIONES I EDICIONS DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

Dep. Legal: B-35.219-92

ISSN: 1132-7200

Fundador y director emérito:

Jordi Nadal (Universitat de Barcelona)

Consejo de Redacción

Directores:

Antonio Parejo (Universidad de Málaga, 7-4-2013)

Carles Sudrià (Universitat de Barcelona)

Editors:

Álex Sánchez (Universitat de Barcelona)

Miquel Gutiérrez Poch (Universitat de Barcelona)

Vocales:

Joám Carmona Badia (Universidad de Santiago)

Albert Carreras (Universitat Pompeu Fabra)

Jordi Catalan (Universitat de Barcelona)

Antonio Escudero (Universidad de Alicante)

Antonio Gómez Mendoza (Universidad Complutense de Madrid)

Mathias Kipping (York University, Toronto)

Jordi Maluquer De Motes (Universitat Autònoma de Barcelona)

José Miguel Martínez Carrión (Universidad de Murcia)

Núria Puig (Universidad Complutense de Madrid)

Marcelo Rougier (Universidad de Buenos Aires)

Max-Stephan Schulze (London School of Economics)

Luciano Segreto (Università di Firenze)

Jaume Torras (Universitat Pompeu Fabra)

Coordinadora de Recensiones:

Adoración Álvaro (CUNEF)

Consejo Asesor:

Franco Amatori (Università Luigi Bocconi, Milán)

Alber Broder (Université Paris XII)

Pere Pascual (Universitat de Barcelona)

Jaime Reis (Universidade de Lisboa)

Mary Rose (University of Lancaster)

John Wilson (University of Liverpool)

Administración y suscripciones:

Sara Torregrosa

Oriol Sabaté

Renovat el Segell de Qualitat de FECYT

La *Revista de Historia Industrial* ha superat el procés per a la renovació del Segell de Qualitat de la Fundación Española para la Ciencia y la Tecnología (FECYT), després d'aprovar els 12 indicadors de qualitat establerts en les bases de la convocatòria, rebent la qualificació d'EXCEL·LENT.

NÚMERO 53 (2013-3)

ARTÍCULOS

MARCELO ROUGIER , *Introducción. Reflexiones sobre la historia de la industria y las empresas en América Latina*

CÉSAR YÁÑEZ, MARIA DEL MAR RUBIO, JOSÉ JOFRÉ, ALBERT CARRERAS, *El consumo aparente de carbón mineral en América Latina, 1841-2000. Una historia de progreso y frustración*

DANIEL MOYANO, *Industria azucarera y actividad metalúrgica en Tucumán (1870-1940)*

SÍLVIA BADOZA, CLAUDIO BELLINI, *Origen, desarrollo y límites estructurales de la industria del papel en la Argentina, 1880-1940*

LUS ARNABAL, MAGDALENA BERTINO, SEBASTIÁN FLEITAS, *Una revisión del desempeño de la industria en Uruguay entre 1930 y 1959*

ELOI SERRANO ROBLES, *La inversión española directa en América Latina ¿Un proceso impulsado a partir de la empresa pública?*

RECENSIONES

Stanley L. Engerman y Kenneth L. Sokoloff (2012), *Economic Development in the Americas since 1500. Endowments and Institutions, NBER series on long-term factors in economic development*, Cambridge University Press, Nueva York., por HENRY WLEWARD

Manuel Llorca-Jaña (2012), *The British Textile Trade in South America in the Nineteenth Century*, Cambridge University Press, Nueva York, 380 pp., por ANNA CARRERAS-MARÍN

Francisco Comín Comín, Ángel Pascual Martínez Soto e Inés Roldán de Montaud (2010), *Las cajas de ahorros de las provincias de Ultramar, 1840-1898. Cuba y Puerto Rico*, Funcas, Madrid, 449 pp., por JOAQUIM CUEVAS

Mario Matus González (2012), *Crecimiento sin desarrollo. Precios y salarios reales durante el Ciclo Salitrero en Chile, 1880- 1930*, Editorial Universitaria, Santiago de Chile, 342 pp., por CÉSAR YÁÑEZ

Javier Moreno Lázaro y María Eugenia Romero Ibarra (2011), *El éxito del gachupín. Empresas y empresarios españoles en México. De la Revolución a la Globalización*, Universidad Nacional Autónoma de México, México DF., por EVA RIVAS SADA

Carlos Dávila, Luis Fernando Molina, José Miguel Ospina y Gabriel Pérez (2008), *Una mirada a la historia del mercadeo en Colombia. Testimonio de Enrique Luque Carulla, 1930-2006*, Universidad de los Andes / Facultad de Administración, Bogotá, 268 pp., por PALOMA FERNÁNDEZ PÉREZ

Leonor Ludlow (dir.) y María Eugenia Vázquez Semadeni (coord.) (2010), *200 emprendedores mexicanos. La construcción de una nación*, vol. i: Siglo xix, vol. ii: Siglo xx, LID Editorial Mexicana, México, 750 y 755 pp., respectivamente., por EUGENIO TORRES VILLANUEVA

Paloma Fernández Pérez (2012), *La última globalización y el renacer de los grandes negocios familiares en el mundo*, Universidad de los Andes, Bogotá, 95 pp., por MARIA FERNÁNDEZ MOYA

NÚMERO 54 (2014-1)

SUMARIO

ARTÍCULOS

RAFAEL VALLEJO POUSADA, *Manuel Colmeiro y la justificación liberal doctrinaria de la beneficencia pública*

MIKEL SÁEZ GARCÍA, *No tan diferentes. La actividad empresarial de los siderúrgicos españoles en el contexto europeo (1891-1936)*

DANIELA FELLISINI, *Entre el Estado y el Mercado. El estilo italiano de capitalismo gerencial: IRI, 1933-1970*

JESÚS MARTÍNEZ MILÁN, *Las inversiones del Estado español en la industria derivada del pescado en el área sahariano-mauritana, 1946-1980*

CLARA GARCÍA, ENRIQUE PALAZUELOS, *Una interpretación del desarrollo de las industrias de refinó y petroquímica en Asia oriental: capacidades productivas, cambio estructural y relaciones exteriores*

RECENSIONES

Manuel Martín Rodríguez, *Historia del pensamiento económico en Andalucía, Comares / Academia de Ciencias Sociales y del Medio Ambiente de Andalucía, Granada, 2012, 585 pp.*, por FERNANDO LÓPEZ CASTELLANO

Joaquín Ocampo Suárez-Valdés (ed.), *Empresas y empresarios en el norte de España (siglo XVIII)*, TREA, Gijón, 2012, 366 pp., por ANTONIO ESCUDERO

Boris Mironov, *The standard of living and revolutions in Russia, 1700-1917*, Routledge, Londres, 2012, 704 pp., por ANTONIO CÁMARA

Luis Alonso Álvarez, Margarita Vilar Rodríguez y Elvira Lindoso Tato, *El agua bienhechora. El turismo termal en España, 1700- 1936*, Observatorio Nacional del Termalismo, Alhama de Granada, 2012, 207 pp., por CARMELO PELLEJERO MARTÍNEZ

Jordi Catalan, J. Antonio Miranda y Ramon Ramon-Muñoz (eds.), *Distritos y Clusters en la Europa del Sur*, LID, Madrid, 2011, 490 pp., por LUIS GERMÁN ZUBERO

Hubert Bonin y Jean François Eck (eds.), *Les banques et les mutations des entreprises. Le cas de Lille-Roubaix-Tourcoing aux XIXe et XXe siècle*, Presses Universitaires du Septentrion, Villeneuve d'Ascq, 2012, 326 pp., por RAFAEL CASTRO

María del Carmen Angulo Teja y Tomás García-Cuenca Ariati (coords.), *Grandes empresarios de Castilla-La Mancha*, LID, Madrid, 2011, 325 pp., por JOSÉ GARCÍA RUIZ

John Singleton, *Central Banking in the Twentieth Century*, Cambridge University Press, Cambridge, 2011, 337 pp., por JUAN CASTAÑEDA FERNÁNDEZ

M.ª Pilar Biel Ibáñez y Gerardo J. Cueto Alonso, (coord.), *100 elementos del patrimonio industrial en España*, Instituto de Patrimonio Cultural de España, TICCIH España y Cicces, Madrid, 2011, 312 pp., por VIRGINIA GARCÍA ORTELLS

NÚMERO 55 (2014-2)

ARTÍCULOS

JOSÉ LUÍS RAMOS GOROSTIZA , *Edwin Chadwick, el movimiento británico de salud pública y el higienismo español*

FERNANDO GERMÁN DACHEVSKY, *Estado y propiedad del petróleo en Argentina. Antecedentes al surgimiento de Yacimientos Pretolíferos Fiscales (1907-1922)*

TOMÁS MARTÍNEZ VARA, FRANCISCO DE LOS COBOS ARTEAGA, *La difícil recepción de la Organización Científica del Trabajo en los ferrocarriles españoles*

FERNANDO COLLANTES, *La evolución del consumo de productos lácteos en España, 1952-2007*

TOMÀS FERNÁNDEZ-DE-SEVILLA, *La emergencia del capitalismo industrial en España: FASA-Renault y la triple inversión, 1965-1974*

BELÉN GONZÁLEZ-DÍAZ, CRISTINA LÓPEZ-DUARTE, MARTA MARÍA VIDAL-SUÁREZ, *Cooperación e internacionalización: el caso de ALSA, 1965-1974*

RECENSIONES

Julio Tascón Fernández y Misael López Zapico, *Historia Económica Mundial. Una visión eurocéntrica de la actividad económica, del Neolítico al siglo XXI*, Madrid, Biblioteca Nueva-Siglo XXI, 2012, 222 pp., por CÁNDIDO ROMÁN-CERVANTES

Jessica L. Goldberg, *Trade and Institutions in the Medieval Mediterranean. The Geniza Merchants and their Business World*, Cambridge, Cambridge University Press, 2012, xxi + 426 pp., por DAVID H. IGUAL LUIS

Peter Borscheid y Niels Viggo Haueter (eds.), *World Insurance. The Evolution of a Global Risk Network*, Oxford, Oxford University Press, 2012, 729 pp., por LEONARDO CARUANA DE LAS CAGIGAS

Florentí Moyano, *Un model d'empresa energètica local: Gas Reusense (1854-1969)*, Sabadell, Fundació Gas Natural Fenosa/ Lid, 2012, 379 pp., por MERCEDES ARROYO

Luis Javier Coronas Vida, *Los bancos y las cajas de ahorro en la historia de Castilla-León. Historia financiera de una región atrasada*, Saarbrücken, Editorial Académica Española, 2012, 244 pp., por CARLOS LARRINAGA

Hugh Rockoff, *America's Economic Way of War: War and the US Economy from the Spanish-American War to the Persian Gulf War*, Cambridge, Cambridge University Press, 2012, xii + 357 pp., por ORIOL SABATÉ DOMINGO

César Molinas, *Qué hacer con España. Del capitalismo castizo a la refundación de un país*, Barcelona, Destino, 2013, 302 pp., por MARC PRAT, FRANCESC TRILLAS
